19-ter Jahrgang Nr. 55. Jüdische Pester Zeitung. Freitag, 13. Mai. 1887.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Waitzner-Ring Nr. 15.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden östr. W.
Halbjährig 4 Gulden östr. W.
Vierteljährig 2 Gulden östr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 50 kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

ייִדישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטליך דרײַמאָל.

רעדאַקציאָן אונד אַדמינים-טראַציאָן בעפינדען זיך: בודאַפּעסט, וואַיטצנער־רינג נו׳ 15,
פראַנומעראַציאָנס־פּרײַז:
פיר אָסטערײַך־אונגאַרן
גאַנציעריג 8 גולדן אָסטר. וו.
האַלביעריג 4 גולדן אָסטר. וו.
פיערטעליעריג 2 גולדן אָסטר. וו.
פיר'ס אויסלאַנד
גאַנציעריג 10 גולד. — קר. אָ. וו.
האַלביעריג 5 גולד. — קר. אָ. וו.
פיערטעליעריג 2 גולד. 50 קר. אָ. וו.
פראַנומעראַציאָנען
ווערדען יעדען טאָג ענטגעגענגענומען.
אַנאָנצען ווערדען נאָך אויסליגענדען פּרײַסטאַריף אויסגערעכנעט.

בודאַפּעסט, פרײַטאָג, דאָנערשטאָג, דאָנערשטאָג.

Erscheint wöchentlich dreimal.

נײַנצעהנטער יאָהרגאַנג נו׳. 55 1887

דיא נײַען רײַכסטאָגסוואָהלען אונד דער אַנטיסעמיטיסמוס.

נור קײַם נאָך צוויי וואָכען וועדען דעם אַלטען רײַכסטאָג בעשטעהען: אַם 26. ד. מ. ווערד דער־זעלבע פאַן דיא קאַנדידאַטען מיט־טעלסט טהראָנרעדע געשלאָסען ווערדען. דיא נײַען וואָהלען קאָנען פיר דיא צײַט פאַם 16-טען ביז אַום 25-טען יאָהר אויסגעשריעבען ווערדען.

דיא וואָהלבעוועגונג נעמעט דען אײַר בעריאָס אין אַללען בעצירקען דעם לאַנדעס אינען לעבהאַפ-טען פאָרטגאַנג. עס וואַרט מיססען בעטראַכטונגען דאַריבער אנצושטעללען, וועלכע פאַרטיא וועגען אײַס דען וואָהלען הערפאָרגעהען ווערד. דאַס ליבע-ראַלע רעגיערונגסזיסטעם וואַרצעלט זאַ זעהר טיעף אין אונזערעם לאַנדע, דאַסס אַן אין פער-דראָנגען דער לינקעראַלען פּאַרטיא גאַר ניכט גע-דאַכט ווערד; וועגען אבער דענאָך אַללע פּאַרטיען גלײַך שטרעבען אין דיא אַנטאַגאָנס-טראַמפּעטע שטאָסען, זאָ קאָנען עס זיך נור אַם אײַנעם וועגע מעהר אדער וועניגער אַם האַרעלן, וועלכע דיא אײַנע פּאַרטיא דער אַנדערען אבגעזאָגט־ווערען.

בעאַנדערעם אינטערעסאַנט פיר אונז דאַס בעגעהען דער אַנטיסעמיטען אין אַנדערען פאַרבער־טהעילען צו דען נײַען וואָהלען, אַנדערע וויטאַציאָן אונד עשטעס קלאַלאַנטער. אַלס אַן ציפער דיא נײַע הויזאָרדנונג אונד אַנדערע אײַזערנע קוגעל אין דיא פיססע נעשמעלעט, דיא קאָנען ניכט נאָך געוואַגטער וואָהרער הער־צעגסלוסט נעגען דיא יודען שטאָפּען אונד הערצען, אונד דענאָך פערפיגען דיעזע הינפערבראַנגטען העלדען אבער קײַן אַנדערעם מיטעל, דאַס צום זיעגע פיהרט.

אבער דאַס בײַהערעגע אײַפערעטען דער וועגעאַסער וואָהרער דער וואָהלבעוועגונג האבען ווער אין ערער נומער פאַן פאַלל צו פאַלל בע-רײַכטעט. נון ערגאַבערעט אונז נור נאָך, דיא פאַר-פאַללען דער נעגסטען טאָגע צו פערצײַכנען:

דער נראַפע אויסשטעם דער יוישי-פּאַרטיא דעם בודאַפּעסטער בעצירקעס יאָזעפּשטאָדט העלדט פאַרגעסטערן אײַנע פערזאַמלונג. דערען פּראַזידענט ראַבערט רעטי אין דיעער עראַפּפע-נונגסערע אונטער אַנדערעם אונטער: דיא אַנטיסע-מיטען דער אויפשטאַדט ווערדען זיך וואָהל עטעצט, דיא אדער הויפטהערר (שניידערמייסטער פראַנץ אַ מ ר ע) אײַנגעשפּערט וואָרדען. דער נעמאַסי-טען אפּפאָזיציאָן. דאַס הייסט דעם נראַפען אָפּ-פּאָנ׳ אַנשלעגען, דער אין מאַהאַטש זאָ שאַרף נעגען דיא אַנטיסעמיטען אײַפטראַט, דער אין דער הייפטשטאַדט אבער קלוגערוויזע דאַריבער נעשוויגען האָט. (ווישערקיעס.) דער פּראָזידענט עמפּפאָהל דיא וואָהל דעם ליבעראַלען וויש׳ דער אין מאַן דער אַרבײַט אונד עהרלעכקײַט וויאַ, אײַף דעסען פאָרגע דיא רעכטס־אונד רעליגיאָנסלײַכהײַט געשריעבען שטעהט. — אַם זעלבען זונג שפּראַך הערײַף אלעקסאַנדער הענעדיש, דער אונטער לעבהאַפטען עלען-רופען דער פערזאַמלונג אונטער: סאָראַקטעריסטיש פיר דיא שטעמען אויס. דאַסס יעטצט אַם נאַנצען וואָהלבעצירק דער אַנטיסעמיטיסמוס נאָך אַן אַנדער אונד מעהר צום אײַנדרינגען קאָמט. זײַט דעם ערסטען אײַפטרײַטען דיעזער געזעללשאַפטלײַכען קראַנקהײַט האָט נור דיא לינבעראַלע פּאַר-טײַא דיעזעלבע ערנסט אונד מיט ערפאָלג בעקאַמפּפט. דיא פערזאַמלונג נאָם אונטער עלען-רופען אײַף ווישי אײַסאַנדער. דער זונ דיעזעם קאַנדידאַטען אונד אַ ווערד געוועסען. דאַסס דיא אַנטיסעמי-טען, וועלכע נעראַדע אין דער אַנפעשטאַדט אדער נאַמענס אונטאַציאָנסאַללען אײַפאַמען, בע-שלאַסען האָבען, אין דיעזעם בעצירק קעקײַנען קאַנדידאַטען אײַפ-צושטעללען, אַנדערן זיך דער אינאַהאַ-נגקײַטספּאַרטײַא אַנשלעסען. אדער אײַנעער פיהרער, פראַנץ אַימרע, האָט אײַנען זוך וועגען פּאַרצײַטע עגטרעקקטען שיינדעל דאַס גע-ניקן אומגעדרעהט.

צוישען דער אינאַהאַנגקײַטספּאַרטײַא אונד דען אַנטיסעמיטען אײַנען עס אַם לעטצטען אַנזאַמ-אַם וואָהלבעצירקע פערצו אײַנעם עגטשײַדע-נען בראָכען נעקאָממען. בײַא אײַנער אַם נעגאַנגען טאָגע אין פעער אבגעהאַלטענען פּאַרטײַאַפּפע-רונגען צור ערוועגונג אײַנעס קאַנדידאַטען עראַאַ זיך דער פּפאַרטער פאַן עטשטאַט שפּראַך; אדער אונד מיט מיר פעלע זיך נור אין דעם פאַללע געגעגען, אַז אַנטער דיא פאַרגע דער אינאַהאַנגע-קײַטספּאַרטײַא צו שאַפען, וועגען דער קאַנדידאַט דערוועלבען זיך אײַך צור פערוויר קלי-כונג אַנטיסעמיטישער צעלע פערשפּלעטטעט. — דער־ווײַל עראַלטעט דער קאַ-נדידאַט דעם צענטראַלאָרגאַנסעס עמפּפעהלען קעגען פאַלגענדעס: אַך בין צוויאַר מיט ליב אונד וועלע דען 1848-ער אײַנען אונד דער פיר דיא אינאַהאַ-נגקײַט דעם לאַנדעס קאַמפּפגעדען פּאַרטײַא ער-נעגען, דאַרשטעהט מיר דער יודענ׳ האַסס פערן אונד אײַך ווילל מיט אײַנער זאָלבען פּאַרטײַא קײַנערלײַא פערבינדונג האַ-בען, וועלבע דיא פערפאָלגונג דער צו אײַנער אײַנצעלנען קאָנפעסאָן נעהאָרען בײַר-נער דעם לאַנדעס אין אײַס-דיסטניממט.

צור טאָגעסנעשיכטע.

אין סערבײַען דיעזער דיא מינ׳-סטערקרײַזע פּאַרטע: יעדאָר זאָלל שאָן צוישען הייטע אונד מאָרגען אין בעלגראַד אין נײַעם מינסטערײַעס ערגאַנגען ווערדען. עס ווערד פערזי-בערט, דאַסס דיא נײַע רעגערונג דיא בײַהערעגע פאָלגשיק דער פּרײַנדשאַפט צוישען סערבײַען אונד אונגאַרן בעפאָלגען ווערדע. דיסטשש דער רוססיפיקאַציאָנסלינע שטאָטסמאַן אַם סערבי-שען האָף, זאָלל פאַן קאָנט מילאַן נאָר ניכט אַם ווײַען ראַטה וואַהרענד דער מינסטערקרײַזע בעפאָגט וואָרדען זײַן. אונטער זאָלכען אומשטאַ-דען פערלערט דיא רײַנע דער קאָנען נאַטאַלע מיט דעם קראַפּפרינצען אלעקסאַנדער נאָך אַ לטאַ יענע בעדײַטונג. דיא מאַן איהר אין רוסלאַנד נאָך אײַמער בײַצולעגען זיך בעמיהט.

* * *

דאַס רוססישע בלאַטט „שײַזיעט" בע-גרײַסט דיא קאָנען פאַן סערבען, אונלאַלנג איהר דער רײַזע נאָך אַלטאַ, אַלס פערטרעטערן דער פרײַנדשאַפט מיט רוסלאַנד אונד שרײַבט: „רוסס-לאַנד דאַרף זיך אײַף דעם באַלקאַן נעכט מיט אַס-טעררײַך-אונגאַרן אין דיא מאַכט טהיילען; יעטצט אײַנ דער פאַסטערנסטע צײַטפּנקט, דיא אײַס-שלעסלעכע אײַפערקוואַמקײַט פאַן בולגאַרען אַב-צולעגען אונד דעזעלבע אײַף סערבען צו רײַסען. דיא בולגאַרישע פּראַנג עגהט אינ נעכט דאַפאַן. דאַרט זעהר פאַר דער קאָנקורענץ דעם אַסטעררײַכיש-אונגאַרישען אײַנפלוסס מעהר גע-שטאַנד. ווען ווער אַבער אַסטעררײַך-אונגאַרן ער-לײַכען ווד אין באַסנען אונד דער הערצעגאָווינא אונד אײַך אין סערבען פעסטצוזעטצען, זאָ פאַללט דאַן בולגאַרען זעלבסט אין דיא מאַכט דעם רוסס-מאַראַרישען שטאַאַטס. עס וואַרט דעמאַלד נעגען פאַרלײַגען בולגאַרען עס ווערבען צו אַבערראַסען, זיך אין דעם פערווערטען צישטאַנד צוריקבען צו פערען. אַבער ווער מיססען מאָנלײַכסט שנעלל דיא פּראָנגע אַבערערדיא בעוויטונגען דער אַסטעררײַ-כיש-אונגאַרישען אַקקראַפּאַצאָן פאַן באַסנען אונד דער הערצע-גאָווינאַ צור שפּראַכע בראַנגען. דעזע אײַפערונגען בעדרעהען זאָהל נעכט ערסט ער-קלאַרט צו ווערדען, דיא פּעראַטען נעגען צו. ווײַלדיא רוססישען פּלאַנען אונטערע מאַנאַרכיע.

נאָכדעם דער רוסישע רײַכסטאָג דאַס נײַע מילטאַרגעזעטצען אונד דיא מילטאַרישען נאַכטראַגסקרעדיטע אנגענאָמען האָט, דענקט בײַס-מאַרק עדלער אײַך אַן אײַנעם פעריאָדיכעם וואָהל. בעדלינער בערעכטע פעזעטען, דאַסס דער רוסישע רײַכסקאַנצלער דעמאַנאַסטס נאָך קײַנען נען צו מעהרזאָגענדלעכער באַדע-קוד זיך בע-נעכט. אבער אײַך דער ווערד בײַסמאַרק שוועלעך פאַן דען שטאַאַטסגעשעפטען זיך נאָכן טרעגען. עס הייסט דאַס אַם לײַפּע דעם מאַגאַסס יעו אינע צוזאַמענקונפט צווישען בײַס-מאַרק אונד דעם רוסישען מינסטער דעם אײַסערן הערען פ. נ׳ערס שטאַטפּעדען ווער-דע. מאַן גלײַבט, דאַסס אײַך אינער מינסטער דעם אײַסערן, נראַף קאַלנאָקי, דעם רוסישען רײַכס-קאַנצלער אינען בעזוך אַבשטאַטען ווערדע. אַם מיט אײַהם דיא שווענגען אײַראָפּאַישען פראַגען צו בעשפּרעכען.

אין מאַסקוי וואָרדע דיעזער טאָגע דאַס יובילאָום דעם רוסישען פאַלקסרעדנערס סלאַ-וויאַנסקי געפײַערט. צו יעלבעם אין גלוקק-וואַנשטעלעגאַסס דעם פּראָגאַנישען קרעגסמוזי-סטערס בולאַנשער אינטערעסאַנטע אינטראַפּ. אײַך דער בערעדטעס פּראָפעסאָר פאַסטאַר וואַנדטע אינע טעלעגראַפיש גראַטולאַציאָן, וועלכע מיט דען וואָרטען שלעסס: „האָך לעבען דיא פערבינדעטען רוסלאַנד אונד פראַנקרײַך".

ווי אַ יעמאַנד אין רוסלאַנד אין אַ בריעף אויסגעדרוקט.

אַן אַלטע יעדע אַ בריעף אין אַ בלאַט אַ רוסישע אַ בלאַט אַ בלאַט אַ בלאַט

שטאלטען, ערגר ווי אנבער ניט מאסרעגעלן צור איסראטטונג איהרער פראצאנענפרייהייטקייט, ווייא איים בערלין געמעלדעט ווירד. וואהרד פארגעסטערן אינע שטרענגטפערבינדונג פאן שטראסבורג, דער הויפטשטאדט עלזאס-לאטהרינגען, איינגעלאדן ווייל מאן איהרע הייליגע פייערלעכע אלטונג עגטרעפקטע. עס הייסט, דאסס דיעזער שטרענגטפערבאן מיט דער אין פראנקרייך עקזיסטירענדן אנגאנגטן פאסראטטשלאג אין פערבינדונג שטאנד, וועלכע דיא וויידערבאטרונג עלזאס-לאטהרינגען דורך פראנקרייך אנשטרעבט. — איים פארלין ווירד טעלעגראפירט, דאסס גרעוי, דער פראזידענט דער פראצאטשען דעפוטירטן, אין דערקעט אינטערציענטן האבע, לוט וועלכעם דיא פראנצאזישע רעגירונג ערמאכטיגט ווירד, איהם אקטאבער אין ארמעע-קארפס פראבעזיזע אויף דען קריגספוס צו שטעללען. וועלכעם ארטעקארפס מאבילישירט ווערדען זאלל, דאס ווירד ביי צום לעטצטען אינגאבלקקע גערוגטגעראלטען. — דיא קאמער האט דאס בעטרעפפענדע גוטעכטען דער בארטשטקאמטסיאן צוגעשיקט.

(בריעפנדע וואלדער.) אין נאליצען איז דער בוקאוינער ווייא דערזאלבע זיך פאסט אין יעדעם פרוהאהרע אונד אמער אונגעהייערע וואלדבראנד. עטצטע שטעהען לאנגסט דער נייען לאקאלבאהן קומפאלונג (בוקאוינא) אללע וואלדונגען אין פלאמען. וועגען מיללען אים אנטקוויש ווערדט מאן דען פייערשיין אוך פיהלט מאן דען רוהקוואלם. אויך אייף דען גאליצישען גוטסגעבעטען שיעלען אוך לאצקא-וואלא ווייטען אנזיכט וואלדבראנד פאן גוויאל-טגער אויסרעטונגען.

(פורכטבארע ערדבעבען) ווערדען אים אמעריקא געמעלדעט: דיא שטאדט מאנטעווידעא איז פאללשטאנדיג צערשטערט, 150 אייניאהרע קאנען אומס לעבען. אין אפזטא וואהרדען 20 פערזאנען דורך אין-שטרעגטע גבייד פאסט גאנצליך צערשטאערט. אין גראססער טהייל דעם בייא טיסקאן גע-לעגען בערגעס פאנטא קאטאלינא איז אינגע-שטרעגט אוך בעדערקעט ווייטע שטעדטקען מיט אונגעהייערען, אללעס פערבינדונגען שטרייכקען. בייא בענזאן ווד עכעם צאלל בריטיגע רוססע אין דער עדדע עטשטאנדען אוך אן שטללען דיא בוכדרוקקען גוויטען וואדען, פאס טאמבסטאן אוך אין גראסער עגע אן צייאנצע מיטשען פאללע אויסגעראקגעט.

פרענומעראציאנס-אייגלאדונג.

ווייר ערוכען אונזערע געהרטען פרענומעראציאנס-טעמען אם 15-טען מאי צו עגדע נעהמ (וואס נאנען דיי סלוך אויף איהרע „אדרעסס-שליפע“ אנגעצייגט אויס), איהרע פרענומעראציאנס-גיטיגנסט צו ערגייבען, דאמיט דיא ווייטערע פערזענדונג דער בלאטטער קיינע שטאررונג ערליידע.—

ווייר ערוכען אונזערע געעהרטען פרענומעראנטען אונד פרייגדע, זיך מיט איהרען צוגעשיפטען דיענסטען אונזערע רעדאקציאן צו ווענדען.

אויך בייטטען ווייר, דיא אדרעסס דייטליך וויא פאלגט אנגעגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג

ווייטצנער-ריגג נומ' 15. בודאפעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Waitzner-Ring Nr. 15.

נייא אינטרעסענדע פראגמענטען ערהאלטען דיא שאן ערשיענענען טהייל דער

געשיכטע דער נייערען צייט

נאכגעזעגדעט,

אונד אויף פערלאנגען דיעזענען נומערן, אין ווערכען דאס לאנדשטורמגעזעטץ ערשיענען אזו.

געשאפט סבעריכט.

געטרייד-געשאפט. ווייצען וואר פארגעסען פיער צו מארקט נעבראכט. דיא קויפלוסט וואר מאסיג, פרייזע אום 2 קר' בילליגער.

ווייצען, שהיים: 200 מעטער-צענטנער, 80 קילא-גראמס 9.35 גולדן, 100 מעטערצענטנער 79.5 קילא 9.25 גולדען, 100 מעטער-צענטנער 81,5 קילא. 9.40 גולדען, 140 מעטער 79,5 ק. 9.40 גול. 800 מעטר-צענטנער 78.7 קילא 9.25 גולדען עטשטא-בארען 200 מעטערצענטנער 79.5 קילא 9.30 גולדען, דעטשטא 300 מעטער-צענטנער 79.5 קילא 9.35 גולדען, באטשקערט 500 מעטרצענטנער 79, קילא 9.35 גולדען, בא נאמטער 2000 מעטערצענטנער 79.5 קילא 9.30 גולדען (אללעס פער 3 מאנאטע.)

מאלן 6,80 — 6.90 גול.

גערסטע, פוטטער-וואארע 6,15 — 6,30 גול.

קוקורוזע 5,65—5,75 גול.

האפער, 6,10 — 6,25 גול.

דיא אמטליכען געטרייד-נאטירונגען דער הויפטגען קארהאללע זינד: ווייצען:

קוואל.	נאדראונגאר:		פעסטע-בודאפעסט:		שהיים:	
	fl.kr	fl.kr.	fl.kr.	fl.kr.	fl.kr	fl.kr.
77 קילא			8.95—8.90		9.—	—9,05
78 „	—	9.—	9.05—9		9.05	—9.10
79 „	9.10	—9.05	9.10—9.05		9.15	—9.20
80 „	9.16	—9.10	9.16—9.10		9.20	—9.25
81 „	9.25	—9.20	9.25—9.20		9.30	—9.35

טערמינע-געשעפט. ווייצען פער הערבסט 8.15 — 8.17 גולדן, האפער פער הערבסט 6,05 — 6,07 גול. קוקורוזע פער מאיזוני 1887, 5,55—5.59 גולדן.

רעפס. (קאהל) פער אוגוסט-סעפטעמבער 11.07½ —11. גולדן. —

פרעסבורגער שלאכטפיעהמארקט. דער אויפטריב אויף דעם פרעסבורגער פיעהמארקט פאם 9. ה. מ. בעטרג 1313 שטיק. דאפאן ווארען 1056 אונגארישע, 172 דייטשע אונד — גאליצישע. דיא פרייזע ווארען: אונגארישע 48—58, גולדן. — דייטשע 52 — 60, גולדן — אונד גאליצישע — גול. (אללעס פער 100 קילא.)

ווייגער פרייזע.

ווייצען, פער מאיזוני 9.39—9,40, פער הערבסט 8,49 —8,54 גול. (אללעס פער 3 מאנאטע.)

מאלן אונגארישע 70 — 73 קילא 7.15—7.30 גול. פער מעטער.

קוקורוזע אדער 6,15 — 6.25 גולדען.

האפער אונגארישע 6,20 — 6.25 גולדען פער מעטער-צענטנער.

שפירטוס 25,50—25,75 גולדן. פער 10000 ליטער פרעצענט.

רובאל —,27—,27,50 גולד. פער מעטר.

ווייגער שלאכטפיעהמארקט דער אויפטריב אויף דעם ווייגער שלאכט-פיעהמארקט אם 9-טען ה. מ. בעטרג 3020 שטיק. דאפאן ווארען 1246 אונגארישע, 942 פאלנישע אונד 832 דייטשע. דיא פרייזע שטללטען זיך ביי 100 קילאגראם: אונגארישע מאסט אכסען 45 — 57. גולד. פאלנישע 48 — 54, גולד. אונד דייטשע 48. — 60. גולד.

הערויסגעבער אונד פערגאנטווארטלעכער רעדאקטאר

מ. סאבאלטשי.

ברינגער שטאפפע

פיר אינען עלענאנטען

זאממער-אנצוג

אין קוקאנס צו 3.10 מעטער, דאס זינד 4 ווייגער עללען, יעדע קוקאן אום 4.80 פל. אום פיינסטער, אום 7.— פל., וום האכפיינסטער, אום 10.50 פל. אום

אללערפיינסטער עכטער שאפיואללע,

אן ווייא קאמפגאנע אונד איבערצייגהרשאפט, זו אויך דייטפראכידס פער שטיק 4 פל. אונד 6 פל. פערזענדעט נעגען נאכנאהמע דעם בעטראגעס דיא אלס רעגל אונד מאריד בעסטבעקאנגטע

טוכפאבריקס-נידערלאגע

SIEGL-IMHOF in Brünn,

Ferdinandsgasse Nr. 35.

ערקלארונג. יעדער קוקאן אום 3.10 מטר. לאנג אונד 136 צם. ברייט, דאהער פאללקאמען גענוגענד זוך אייגען קאמפלעטען הערנאנג צום.

דיא בעגאנגטע כאלידיטאט אונד בעריהמטע לייסטונגספאהיגקייט אבגער פירמא בירגט דאפיר, דאס נור דיא בעסטע וואארע אונד נעגייא נאר דעם גע-וואהלטען מוסטער געליפעפערט ווירד.

דא יעטצט זעהר פיעלע שווינדעלפירמען אינגער דעם מאנטעל „בריינגער וואארע“ איהר אונזעזען מרייפ-מען, פערזענדעט דעמגעמעגען אבגעגעבלאנגע מוסטער גראטיס אונד פראנקו.

וויכטיג פיר לייד ענדע.

דיא גייטסטע ערפינדונג איזט דאס פארטאטש-שע מיט מעפאלטער וכערהייטפאפפרייטונג פערזיכעטערטע בריוכבאנד. ווערדעם אויס יעדעם נומע עריעגטע אזו אונד זיך לוט אייזאטע דער בעזיהט-מעסטע ארצט אם בעסטען בעזייאהרט, נאכדעם עס אבמעסטיג בייא אנדערען בריוכבאנדען פאפאמעגע-דע מאנגעל בעזיטצטע אונד דען פאשטייל האט. דיא אבזישטיגע דעם בריוכבאנדעס פאן דער הויטע, דאס איטרייטענדע דעם בריוכעס אונד אללע פאפאמעגדען אונגעגעמעהליכקייטען צו פערהיטען אינד דאן אז-זיה אל פאן הערדען, וויא אויך פאן דאסען אונד קינ-דערן ווערד לוכט געפאנען ווערדען. פרייזע אינ-דיטשע 6—8 פל., דאפפעלטע 10—16 פל. פיר קינדער 3 אונ. 5 פל.

נאכפרעגע דאגער אין עגגלישען אונד פראנצאזי-שען פרעדבריוכבאנדען, וויפפענאיקען, נאבעלבאנ-דאגען, בויכגירטע, אוריינאלעוים, קראפפפאהרע-שטרייפפען, לוטפפאלטעגען אונד אללען צור דראנ-קענפפלעגונג נאטהיגען גענענשטאנדען צו דען בירגיג-מען פרייזען. עכטע פראנצ. אונד אנגלישע גומי- אונד פישבלאזען (פראזוויאטען) פער דוצעד 3—6 פל.

BRÜDER PÁRTOS

Ba ndagenfabrikanten, Budapest, IV., Kronprinz-(Herren-)gasse 4.

בייא בעשטעללונגען ערזוכען וויר אום דאס מאסס דעם בעקעגנאמאנגען.

Grabmonumente

דיעזענען, וועלכע דיא טרויעריגע פפליכט דאבען, איהרען טהייערען דאהינגעשיידענען גראבשטייגצ ווענען, עמפפעהלען ווייר אינזערע אם אנגעגען לאגיע פערטמעלאגונגען גראבשטיינ-פאבריק, וויא ווייר אבער 2000 גראבשטיינע שטעטס פערטיג אם לאגער האבען, ווערדען צו דען בילליגסטען פרייזען צו האבען זיין. אז. צ.:

דאטהער מארמאר פאן 4 גולדען אייפיאהרטס שלעשישער בלייא-גרייער מארמאר פאן 18 גולד. אייפיאהרטס. גראנט-סטיינס אונד פאפיער אין פערשיעדענען פארבען פאן 60 גול. אייפיאהרטס.

Monumenten-Fabrick der

ENTREPRISE DES POMPES FUNÈBRES

Budapest, Kerepescherstrasse 68.

דיעזעלבע איבערנעמט פערנער דיא איינפריהרונג גראבער גראבדענקמא-לער נאך איינגען אדער פאריגלעשטען פראגען.

פיר קארדענקטע גراببيرונגען אונד עכטע, דויערהافטע פערגאלדונג ווייר גאראנטירט.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest 1887. Druck von Sam. Markus. Andrássystrasse Nr. 12.

באלד צור איינזיכט. דאסס דיא טורקישע רעגיערונג נעמען פרעמדע שטאאטסאנגעהאריגע נישט איס-ריכטען ווערדע.*) אונד זא בעשלאססען זיא. דיא שולדיגען פאר איהר איגענעס גערישטסטריבונאל (בית דין) צו לאדען. נאך לאנגען אונטערהאנדלונ-גען וואיערדע עדליך פעראינבארט. דאסס דיא עריואהנטען געשאפטסלאדען געשלאססען בלייבען ווערדען. דיא געשאפטספיהרער טהיילטען דיעזע בעשלוסס טעלעגראפיש איהרען שעפס אן ווייז מיט. פאן דענען נון איגער. הערר מ א י ע ר. זא-גליך צוריקקטעלעגראפירט. דאסס ער ווייטען גע-שאפטספיהרער פיר אללי דען צו ערלייטערען שארען פעראנטוואארטליך מאכען ווערדע. לעטצטע. דער זאה זיך זא געצוואונגען. זיין דעם אבערראבב-נער גנעגעבענעס ערהעיואארט צו ברעכען. אונד דיעעס אים זא מעהר. אלס ער בעמערקט האטטע. דאסס זיין געשאפטסגאבבאר. דער זיך גליינפאללס דורך זיין ערהעיואארט פערפפליכטעט האטטע. נישט אים גערעכטסטען צאנגערטע. אים שטיללען נאך ווייטער צו פערקיופען. אן פאללע דיעעס פאר-גאנגעס בערעיט דער אבערראבבינער דיא מיטהיל-דער דעס קולטוספאשטאדעס אונד אממטליכע ראבבינער מאלאנידס צו איינער בעראטונג. אן דער ער נון בעאנטראגטע. אללע דיעע געגעבענע-פעראטהער אונד אללע דיעענגען. וועלכע ביא אהנען קיופען ווערדען. אן דען באאן (חרם) צו לעגען. אונדעס געלאנג עס דאך אינען דער אנזיג-ווערען. דען אבערראבבינער דאריין איפמערקזאם צו מאכען. דאסס נישט נור דיא אסטערריכיש-אונגארישע רעגיערונג. נעגען אינע העלזינאע פע-דאמונג אהרער אונטערטהאנען פראטעסט ערהע-בען. זאנדערן דיא טורקישע רעגיערונג ועלבסט דאנגען אונשערליכע ווערדע. דא זיא נישט דורך-קאנגע. דאסס. נאכדעם זיא אללען איהרען אונטער-טהאנען גליינבנספפיהיגען צוגעזערגט האטטע. דיע-ועלבען מיט נעיואלט צור עיפפללונג אונזער העל-נאיע פפליכט אנגעהאלטען ווערדען זאללען. דער אבערראבבינער זאה אין. דאסס דיין אנטראג אין אבערזאיללטער ווייז. אונד נאדם ער דאהער דעע-ועלבען אללזייט ווייטער צוריקקם.

(נעגען דיא אנטוזעטיש-שען טטרעגען) דער ווייגער אינזיכ-דיאאן ווערדע דיא דיפלאמאטיש-אונטערזוכונג אינגלייטעט. ווייל זיא אן דען דיפלאמאטס-אבגע-אדענעטען דר. טאמאטטשיק אין הערים-פאשיידעס שריבען גערישטעט האבען. דיעער

* (פאם טאדע נערעטטעט.) אוים ביסטריטק ווערד דעם פעסטער ללאד בע-ריכטעט: צוויא קלייגע קינדער בריסטליכער על-טערן זינד אין איינען ברונגען גנפאללען: דאנק דעם מיטהע איינעס יידישען יונגען מאנגעס נאמענס מענ-דעלסזאהן, וועלכער איהנען נאכקלעטטער-טע, וואערדען דיא קלייגען גערעטטעט.

צור הילפעלייסטונג

פיר דיא אבגעבראנגטען שטארטע

ווערד אין דער הויפטשטארט דיא הערוישאבע איי-נעס „ג ע ד ע נ ק ב ל א ט ט ע ס" געפאלאנס. וועל-כעס דען טיטעל „שעגיטשע" (הילפע) פיהרען זאלל.

דער ריכטער מארין י א ק א י האט נון אם פערארגע מיט דען הערארטען דיעזעס גע-דענקבלאטטעס אן ד י א נ ע ז א מ מ ט ע אונ-ג א ר י ש ע נ א צ י א ן איינען איפרעיט גערינ-טעט. אין ווילכעס אונטער אנדערעס פאלגענדעס געזאגט ווערד:

„דריא נראססע אונגארישע שטארטע ווער צו שטטט אונד טרוممערן גווארדען: ע פ ע-ר י ע ס. נ א ר י - ק א ר א ל י. ט א ר א צ ק א. מרכען. שולען. אפפענטליכע גבייטע ווער אייגע-אשערט. נאטטעס הויז. דער מיזען הויז. דעם ארטען מאגנעס הויז. אללזאמטט ווער דיא ריאיגען גע-וארדען. נאטט וואללטע דיא אונגארישע נאציאן אויף דיא פראכע שטללען. איטט דיא אים שטאנדע. דיך ועלבער צו הילפען אין דער נאטה?

אויף דיעע נראססע פראגע האט פאר אל-לען דער געקראגטע קאנזיל געאנטוואארטעט: נאך אדם דיא פאלקספערטרעטונג. אדהרהם ביישפיעל מאגע נון דיא נאגעע נאציאן נאכ-אייפערן. דיא פאלקספערטרעטער ווידמען צום ווייג-דעראיפבי דער דיאיגע אין געשלאססענער הייזע אהרע דאשען איינעס מאגעס. מאגע נון — ווענן אויך ווענגער — ערער פאטריאט אהנלינגס טהון. מאגע ערער נור איינען בוסען. נור איינע שטיינע ווענגער נגוייאדגטען געוויסען אפפערן: אים דיעזען אבפאללען ווערדען דיא דריא שטארטע ווערדער ערשטעהען. דיא ווייר דייטע בעיייגען. בייא ערעם פעסטע ווערלעגס ווייר אים לופפט דיעזעס אהרהם בעגעהען ווערדען. אללד דער לעטצטע בעגעבעניס דען אבגעבראגטען שטארטע גגווייסטעס זיין. אונד דייעער לעטצטע בעגעבעניס ווייר — זיין ווערטה אללד דען אבגעבראגטען גגווייד-מעס זיין.

דייעיגע ווערדען דיא שריפטשטעללער אונד קיסטלער אנגאלאנס צור בעשטיללונג אן דעם בוקהווינאער דעפעטיטרטע. דער צוגלייך פראפעסאר אן דער טשערנאוויטצער אונגיווערסיטאט איטט. האטט גייליך אים אבגעאדרגעטעטיוויז אינע — פאן אונז אים אייסצוגע גגמעללדעטע — רעדע גגנען דען אנ-טיסעמיטישען אבגעאדרגעטען ריטטער פ. ש א-נ ע ד ע ר אונד גגנען דען יודענהאסס אבערהויפט גגהאللטען. דאס האטט דען שטודירגעדען אנהאנ-גערן שאגגערס. דער זיך מיט איהנען אللגאבט-ליך אן דען קיפפען ווייס הערומטרייבט. נישט גגפאللען אונד זא גאבען אהרהם אגגיילللען דורך אבערזאהנטעס שרייבען איסדרוקק. וואפיר גגנען דיא דיסציפللינאר-אונטערזוכונג אינגגלייטעט ווארדע. הערר פ. שאנדער. דער ווייגען גגטרייגען איס דער קللممע העللפען מאכטע. האטט נון אן דער פארגגסטרייגען זטטונג דעם אסטערריכישען אבגעאדרגעטטעהוויעס דיססמגגיللד דיא רעגיערונג אינטערפפللירט. דיא אינטערפפللאציאן. וועלכע איך פאן דען איכרגען אנטיסעמיטישען אבגעאדר-גגטען גגגייכגטע איטט אונד דיא אינטערזוכונג גגגנען דיא שטודירגגטען אגגגערגטטפערטיטט פירטעס. וואר-דען דעם אינטערריכטסמיסטער דר. פ. ג ו י ט ש צוגגעטططלט.

(אייגע פירכטבארע מעגט-צ ל י י א) האט דער טאגע אין בעאדלובטער ארבייטער דער יודבאהן אים ריסטשען מארקט-פלططקען קרכאפאל אגגייכגטעט. ער האטטע אין פרייבللגגט פאן אדططסא נאך קיططי אונד צוריקק אונד הططלט זיך אין קרכאפאל אויף. אللס ער אבגעגרט נאך דעם באהנהאפע גגנ. בעגגנ-גגטע ער אייגעס יידען. דעם ער מיט אייגעס לאגגען מגططסער דען בויך אייפللططצטע אונד אייططסרדעם נאך 8 גגפאהרللططכע שططططיאططען בייבראבططע. אן דער מיططגע. האططס דער יודע מططרט ווא. גגגנ דער ארבייטער ווייטער אונד בראבططע נאך ווייططרططן 6 יודען גגפאהרللططכע שططططיאططען בייא. דאططططל-בע טططאט ער אייגעס בייער אונד ער בגגאאב זיך דאגגן צור שטאططיאططן. ווא גגططרט אין צגגן אגגللאططגגט אונד צור אבפאהרט נאך אדططסא בעطططططط

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

דיא רעדאקציאָן אונד אדמי-ניסטראציאָן דער „יידישע פעסטער ציטונג" בעפינדעט זיך נונמעדר וואיטזנער-ריינג נו׳ 15. (Waitzner-Ring Nr. 15)

״ (מ׳ איז סטאט דער קאנז) האט צוי אונטערשטוצונג דער אבגעבראנטען דער שטאדט נאר-קארא׳לי דען בעטראג פאן זעכסטויזענד נולדען איס ווער פרוויאטקאסטן געשפערדעט.

״ (דיא רייזע דעם קראנפרינ-צענפאארעס נאך נאל׳יצען.) דער גאליצישע שטאטהאלטער האט דאס לעמבערער לאנדעסגעזונדהאלקאמיטע דאפאן פערשטאנדיגט. דאכס דיא אנקונפט דעם קראנפרינ-צען רודאלף אונד דער קראנ-פרינצעסין שטעפאניע אין קראקו׳ בעשטימט אם 28-טען יונ׳ ערפאלגען ווערדט. דיא קראנפרינצעסין ווירד נאך צווייטאגיגעם אופענטהאלטע אין קראקו׳ זיך נאך ווען צוקוקבענעבען. דער קראנפרינ אבער ווירד דיא רייזע פארטזעטען; נאך קרוטשאיעצע צום גראפען ארטהור פאטאצקי׳. נאך נומיסקא צום פירסטען סאנגוישקא. נאך לאנצוט צום גראפען אלפרעד פאטאצקי׳ אונד נאך קראשו-צען צום פירסטען סאפיעהא. פאן לעמבערג אים ווירד דער קראנפרינ אינען אבשטעכער נאך פאדהאבצע צום פירסטען סאנגוישקא. נאך פינאאקי צום גראפען ווילאמיר דזיעדזי-שצקי׳ אונד נאך פארבסטאי׳ צום גראפען שעטינסקי׳ מאבען. אין לעמבערג ווירד אים שטארטען אין גראפען פאלקספעסט פערא-אנשטאלטעט ווערען.

״ (קאנזון נאטאליע פאן סער-בינ) דאס אוראבאבע צו טרייספרען. דיא דאס נעגען דען ווילען אירדעם קאנזלען נעגאארדל אונד דער מיעסטער דיא רייזע נאך רוסלאנד דורכ-נעגעגאנ. דיא דיא נעבעטען אונד צוויא מיט דעם קראנפרינצען אלעקסאנדער אנגעטראטען האבען. אלס דאס מילאנ, דיא מיעסטער, דיא יכמליכקייט דיא פיעמדען רעגיערונגספערטע-טער אונד דאדיע אספעציעל נאבען דער קאנזון דאס נעלייטע. דער קאנז נאדם פאן פריוא אונד זאהן דערצילען אבשיעד. אלס דאס שיף זיך אין בעוועגונ נעגעבען, ווערדען שיסען אבגעגעבען דיא פרעגאטאטען פראנזעטרטען דאס נעגרעטע אונד אינע מילזמארקאפעללע שטמטע דיא קא-

נעשיכטע דער נייערען צייט.

(118-טע פארזעטצונג.)

דיא פערפאסונג וואיידע אין פייסטען דורך אין נעזעטען אינער דיא נייבילדונג דער עיסטען האמטער (שפאטער דאס הערצוגטהום נענאנט) צו אינעם אבשניטס נעבראכט.

וואהרענד דיעזער נאכדעקען שטרלע אויף דעם פאלישען נעכיעטע בענאגן אין קרכלינען אנגע-לעגענהייטען אינע בעוועגונג פיהלבאר צו ווערדען. דיא ראסישע קרכע, וועלכע מיט אומער נעשטיגרטען אנ-שפריכען אייפפראס, וואללטע דיא ערהאהונג איהרער מאכט, אבער דיא נעריעשה וועגען איהרער פינדזעליגען הארטונג נעגען אנדערגלייביגע דא אונד דארט (באדען, ווירטעמבערג, נאססאו) אין שפרייט מיט דען רעגיערונגען.

אין דען דהיינלאנדען אונד אין מאגען פאלנגע איינע פערטהעדיגונג דער קלאסער אונד דאס ווערעלע-שיינען דער יעזואיטען.

דיעע קלעריקאלען בעמיהונגען, וועלכע אלס ווערקע דער נאכהערצינגקיט, דער יונגעדעצעהונג, איבערהייפט דער נאטהעכיסמוס, דען מיסטען פערדיענסטפאלל ערשיע-נען, גייפפען אימער ווייטער אום זיך.

XXIX.

אסטערריך אונטער דער רעגיערונג דעס קאיזערס פראנץ יאזעף.

אסטערריך וואר דורך דיא רעוואלוציאנסשיטע נעוואלטיג ערשיטערט ווערדען; אבער וויא עס אין דערען איבערוויגונג איינע בעוואגדערנסווירדיגע צאהלנקייט בע-

ווענען האטטע, ענטוויקקלטע עס שפאטער אייגע לע-בענספאלע, וועלכע צו דער האפפנונג פערלאנגטע, דאס דיא נעשלאגענען וואגדען שנעלל פערגאבען ווירדע. „Viribus unitis" (מיט פערייגטען קראפטען) וואר דאס לאזונגסוואר דעס נייען אבסאלוטיזמוס. פירסט פערקס שווארצענבערג בעוופטען וואגדען וואר, שפעללטע דער פערוואלטונג בעוופטען וואגדען וואר, שפעללטע אין פראגאמס אויף, דיעסטען אבווכס דאזוגינג: אללע בעשטאנדטהייל דעס קאיזערייכעס אין אייגען אייגענען שטאאטסקאפער מיט דעיזעלבען פערפאסונג אונד גע-וועזענונג אומצוגעשטאלטען.

מיט עינעם וואגדע צוגלייך דאראן נעאריבעטע, דיא פינאנציעללען שווייערינקייטען דער לעטצטען יאהרע צו אובערוויגדען, שהיילס אנדעם דיא אוגנאמען, נאמענט-ליך פיר דיא ארמעע, אייגענעשאנקט, מהיילס אנדעם דיא ריכע הילפסקוועלען דעס לאנדעס ערגיבינער גע-מאכט וואוידען, פאר אללען דינגען דורך דאס גראססע ווערק דער גרונדענטלאסטונג, וואאגן דורך אנלאגען נייער אייזענבאהנען, בעדעבונג אונד ע-לייכטערונג דעס קרעדיטס אז. ז. וו. נור דאס פארטיגשיט לעבען מיסטעס זיך נאך מאנכע בעשאנקונג געפאללען לאסטען.

אין אונגארן אונד אזטאלי׳ען פייריך תערשיעס מעהר אייגע ערצוואונגענע, אלס אייגע ווייק-ליכע זוהע; נאמענטליך אין דעם דעצעסערען לאנדע גלייכסטען דיא נור אנטערדרוקקטען לייבעיגאנסטען פאלק, וויא זיך דיעס אין דעם בערייטס ערוואהנטען אייפטאנדע אין מאילאנד צייגטע. אין אינגארן מאכטע דיא אוזס-

נעטהמונג אן. דיא קאנזען דייזט מיט דעם קראנ-פרינצען אונד מיט אידהרעם נעפאלגע אינבער בוקא-רעסט נאך יאלטא אין דער קרים.

״ (גראסע בראנדע.) פיר דיא אב-געבראנטטען לוידען פארטוארעער שפעדען אין. אידרע מאעקסטאט דיא קאנזון שפעדעטע פיר עפעריעס אונד נאדי-קארא׳לי׳ע 300 פל. אונד פיר דיא אבגעבראנטען פאן קירטיטש 200 פל. — דער בידאפעסטער מאגיסטראט האט אין ווייער נעקטרייגען ווטצונג פאללגעדע אונטערשטוטצונגסבייטראגע בעוויללונג: פיר עפעריעס 500 פל., פיר נאדי-קארא׳לי 300 פל., פיר טראצקא 1000 פל., פיר קירטיטש 500 פל. אונד פיר רוסקא-באנא 300 פל.

״ (צו דען אנטיסעמיטען קראוולען אין בידא-עארש.) נון בע-פינדעט זיך אייד דער שוואגער מאגיול פאללאקס, מארין מאנגסווירטה, דער אין דער נאטה-ווערד נעגען דען אייד דאס פאללאקסשע הייז הערגאב-דראנגעריגן פאבעל דען בייד פליישמאנן אין בוקא-עארש עשאפסען האט. אייד פרייגס פרססע. דיא קאנזלערע שטאאטסאנוואלטשאפט פיר דען פעכטער לאדבעצערק האט ועלכסט דיא פאר-לייפיגע אנקלאגסשריפט מאנגסווירטס בעאנטראגט; נעגען דען עראד, וויא אין דער נאנצען אנגעלעגע-הייט אבגעהרטפט, דיא אנטערזוכונג פארטזעטזט.

״ (דער אנטיסעמיטישע שווי-דער פראנזן אימרע.) פאן דעסען פער-דאפטונג ווייר אין פארגער נומער בערייטס דא-בען, ווירד זיך נכט ער ווייגען דיעבשטאהלס, אנדערן אויך ווייגען דיעבשטאהלס פאר נעריכטס צו פערא-ווארטען האבען. דער אייפרינ אנטיסעמיט דער אבגעראל דאביא יאר, ווא עס נעגען דיא ווהען צו הטצען נאלט האמטט פאן אי-נעם בייא אדם בעשאפטיגטען שווירינגעללען אין שפארקאסאבינעל אויף 108 גולדען אלס פיי-צאן פיר דיא דעמעלבען אבגעזעגטען שטאפפע נעגאמטען. נאכדעם דער נעגעלע מיט דער אבגעיט פערטע יאר נאכ אדם נון אימרע צוויאר דאס שפארקאסאבינעל צוויקק. אבער ער לוד אדען צו אייגם אבשיעדסמאהל אין מאכטע אדען טרינקען אונד שטאהל אדם דאס בינעל אויפאר אים דער מאטע. הערזיך בארגטע זיך אימרע אויף דאסולבע פאן אייגם האפפעטיבעטיגטער 100 פל. דער בעטראגגע נעגעלע קאם דער אבע אויף דיא שפיר אונד דיא פאלציא מיראם דאס אבגעיגע. מיט דער פערדאפטונג אימרעס האט אויך זיין אנ-טיסעמיטישע בראטע. מאכאן לאפיא. צו ערשיי-נען אייפגעראבן.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

״ (טיסאלאר אין אסטער-ריך.) צו דען אינטער דיעזעם טיטעל פאן אנז נעמעלדעטען אנזוכען אין דער מאהרישען שטאדט קאיעטיין ווירד ווייטער בעריכטעט: דאס ענגלישע פארגעהען דער ושענדאמעדיע, דעם נעריכטעם אונד דעם מילזמארס אין קאיעטין צוגעלעט דיא בעסטע ווירקונג. דיא רוהיג ווייטרע נכט מעהר נעשטארט. דער קאיעטיינער נעמיינדע-ראטה נכט דען ארצטליכען בעפעהל איבער דיא לוכט דעם אים דעם מארס-פלוסס נעגאאנגען מארגעם דורך שטראסעפפלאקאטע בעגאאנגט. דיעזער בעפעהל אאנט. דאסס דער קארפער דעם מארגעם נכט דיא גערינגסטע שפור איינער פער-לעטצונג אן זיך טראגט. דאגעגען ווירדע אינע נעפאהרליכע-קראנקהייט האשטאטערט. וואס אנגע-מען לאססט מארגע קרכיבים אין אינגעם אנפאללע פאן נייסטעם-שטארבנ זיך אינס וואססער שטירצטע אויף דען טאר פאדר. — אין קאיעטיין אויך אומגעגיגט שטאקקט דורך דיא לעטצטען קראיאללע ערער נעשאפטליכע פער-קעהر. וואיזעער דיא נאנצע נעגעגע לוכטע.

״ (אים סאלאנים.) ווירד דעם מיטרעטשען אמטסבלאטט לא מיטרקע פאלגעדעס מיטגעטהיילט: דיא ווערדען ווהל ווייסען. דאסס פיר דיא יידיש דאס אסטערפעסט דאס פיעריליכ-מעגע דעם נאנצען. אחרדעם אויס. דא עס זיך אויך אויף אידרע פלוסס אים נעפעגען מעגעגען. פער-פאלגע אויך נעהעמגען. דאגעגען דיא אין אידרע אנדרידע אויך אבגעזעטיגטע נכט מעהר בראד. בעפאר דיא עס באדקעגען. אחרדען צו לאססען. אויך צוגע אידען-קען אין דעיגעס דיכטאריטשע ערזאיגנים עפסען זיך נאר דיכטע ווירדע דעם נעגאנגען אפעטעס זיך אנגעזעטעגע בראדע. ווירדע דעיגעס פעסטעס אויס זיך עדע ארבייט פערבאטען. זיך דיא אבען יידישע פערטעגאטע ווייגער (עגעפאללס ווייטער?) גע-שאפטסדייטע. דיא דער עמאבלידס זיך אויך צוגעכנכ מיט דעם קלייטעראדעל אבגעבען. דיע-ער דעלגיאאיגן פערזאדעגע. קעגע דעגגע געגע-גען. דיא דעלגען אידרע נעשאפטסבראדען אפפען אויך פעקלייפטען אנגעשטאדט. אויך דעגע אים דיא מעדר. אלס בייס דעאגאדע דער נעיעפטשען פיעראגאנ אידר אבאגען נעגאיגליך אין ערדר נאבאער אים. דער אבערראבבעגער אויך דיא פאשטעגער דער דעגעגען נעגעגדע ווירדע אבגעבען. דער ווירדע אבגעגעגע דעם פעסטעס. דיא ווהלגאגען אאלגיך דאס אינגעגעגע דעגע-גען. דיא דעגלען אידרע נעשאפטסבראדען אפפען אויך פעקלייפטען אנגעשטאדט. אויך דעגע אים דיא מעדר. אלס בייס דעאגאדע דער נעיעפטשען אידר אבאגען נעגאיגליך אין ערדר נאבאער אים. דער אבערראבבעגער אויך דיא פאשטעגער דער דעגעגען נעגעגדע ווירדע אבגעבען. דער ווירדע אבגעגעגע דעם פעסטעס. דיא ווהלגאגען אאלגיך דאס אינגעגעגע דעגע-גען. דיא דעגלען אידרע נעשאפטסבראדען אפפען אויך פעקלייפטען אנגעשטאדט. אויך דעגע אים דיא מעדר. אלס בייס דעאגאדע דער נעיעפטשען אידר אבאגען נעגאיגליך אין ערדר נאבאער אים. דער אבערראבבעגער אויך דיא פאשטעגער דער דעגעגען נעגעגדע ווירדע אבגעבען. דער ווירדע אבגעגעגע דעם פעסטעס. דיא ווהלגאגען אאלגיך דאס אינגעגעגע דעגע-גען.

נעשיכטע דער נייערען צייט.

(118-טע פארזעטצונג.)

דיא פערפאסונג וואיידע אין פייסטען דורך אין נעזעטען אינער דיא נייבילדונג דער עיסטען האמטער (שפאטער דאס הערצוגטהום נענאנט) צו אינעם אבשניטס נעבראכט.

וואהרענד דיעזער נאכדעקען שטרלע אויף דעם פאלישען נעכיעטע בענאגן אין קרכלינען אנגע-לעגענהייטען אינע בעוועגונג פיהלבאר צו ווערדען. דיא ראסישע קרכע, וועלכע מיט אומער נעשטיגרטען אנ-שפריכען אייפפראס, וואללטע דיא ערהאהונג איהרער מאכט, אבער דיא נעריעשה וועגען איהרער פינדזעליגען הארטונג נעגען אנדערגלייביגע דא אונד דארט (באדען, ווירטעמבערג, נאססאו) אין שפרייט מיט דען רעגיערונגען.

אין דען דהיינלאנדען אונד אין מאגען פאלנגע אינע פערטהעדיגונג דער קלאסער אונד דאס ווערעלע-שיינען דער יעזואיטען.

דיעע קלעריקאלען בעמיהונגען, וועלכע אלס ווערקע דער נאכהערצינגקיט, דער יונגעדעצעהונג, איבערהייפט דער נאטהעכיסמוס, דען מיסטען פערדיענסטפאלל ערשיע-נען, גייפפען אימער ווייטער אום זיך.

XXIX.

אסטערריך אונטער דער רעגיערונג דעס קאיזערס פראנץ יאזעף.

אסטערריך וואר דורך דיא רעוואלוציאנסשיטע נעוואלטיג ערשיטערט ווערדען; אבער וויא עס אין דערען איבערוויגונג אינע בעוואגדערנסווירדיגע צאהלנקייט בע-

דאס האנדווערק ביא דען אלטען העברעאערן.

דיא ערפינדונג אונד אלמאליגע אויסבילדונג פערשטערקט דאס האנדווערק פאלגט ביא דען העברעאערן אן אראבלאט צייט, שאן אין בראשית (קאפיטעל 4) ווירד אונז ערצאהלט, דאסס קין אינע שטאדט ערבייט אונד דאסס תובל קין אללערלייא ווערקצייג פאן ערץ אונד אייזן גע-שטיגעט האבע. דער קונסטפאללע ביא דער שטיפטסהוטטע (אוהל מועד) וויזט בעריתס אויף אינע צעטלך פארגעשריטטענע קולטור הין. אן דען שפאטערען צייטען טראט אין שטאללשטאט אן פארטבילדונג דעם האנדווערקס ביא דען העברעאערן אין. דיא אויפדרונג דעם פאלאסטעס דעם קאנגס דאוויד אונד דער פראכטבויטען סא-לאמאס וואר צום גראסטען טהיל אן ווערק דער אן דען מיסטען האנדווערקען יאהלרעפארטיגען פאגיצער הינגעגען לעגען ווירדען. דאסס שאפטער ווען, קאנג פאן יודא, דיא שארדהאפטען טהיל דעם בית המקדש דורך איהריגע ווערקמייסטער ווערערהערשטעללען לעסט. דיא פיעלען אר-בייטען אונד דיא שאפפונגען דער קלייגגסט אבערלעסען דיא יודען גוויאהרלך דען בעגאב-מארטען בעשרייבונגען אונד פעלדזטיגע אויסגבילד-דעטען קונסטלעראלקערן אונד בעשרייבונגען זיך איף דיא הערשטעללונג דער נאטהווערפסטען גע-דאנקען. מיט דעם נעדענקאנגס דעם יידישען שטאאטעס פערפעלען האנדווערקע אונד מעטאליש קונסטע נאך גלייך.

דיא העברעאער האטטען אבערגעגעם שטעטס דיא גראסטע אכטונג פאר דעם האנדווערקליכען בעטריעב. מאן קענגט יא דיא שריפטען דעם תלמוד, יעלכער אנגט: לערנט זיינען זאהן קיינן גלייכבע לעבענס לעבענס דער אידרע אידן שטעללען.

אבגלייך פאלאסטינא אן מעטאללען אינסבע-אנדערע אן עדלן אונד אייזן, גראבען דיינסטהיס בעאם, זא בעטרייבען דיא העברעאער קונגן בעדיי-בי, אנדערן בעצאנגן דיא צו אידרען ווערקען ער-פאהרעליכען מעטאללע צוויישען דורך דען אייזא-פאיש - פאנעיטשען האנדעל. דעמעד לעבענסע אידען גאלד, זילבער, קופפער, צינן אונד בליא, יאהרעד טהיילס יאהרעס, טהיילס צו שטאהל פערארבייטעטעס אייזן אונד יאהרשיינלך אייך דאס אין נידערע צייט ווערעד עטדעקקטע פלא-טען. אים דען מיטהאלטלכען לאנדערן בעצאנגן יאהרדיג, דאס מיטען דיר מיטאללע. דיא הער-שטעללונג פאן בראנז (קופפער אונד צינן), פאן גולדקטראן (גאלד אונד זילבער) אונד אן גאנז שפאטער צייטן פאן קארטהיגענס ערדן (ערץ, גאלד אונד זילבער) יאהר דען העברעאיטען מע-טאללארבייטערן פאללקאמטען גלייכען. עבענוא דאס האממערן צו בלעכען, דאס גלאטטען אונד פאליערען, יא אייך דאס גיעסען פון אייזען. פון דען יאהר דאן אין דערים אינע שטעללע. אין דען יאהר שאן אין דערים אינע שטעללע. אין ווערער ווייסען מיט אינעם אייזנשטעלצא-אבען אין פערליכען יאהרד.

נעשטיידע אונד פיטציאאדרן מיסטען ביא דען יודען אין גראסער מענגע ערצייגט יאהרדען זיין. דאס גאלדענע קאלב בעשטאנד אים דען אהרונ-דאנגען דער העברעאישען פייגען אונד קונגער. דען גראסטען פרונק שטאפלטעטען דיא העברעאער צו דען צייטען דער קאנגע אנסבעזאהרעד יאהרען עם דיא פרייגען, יעלכע זיך דאמאלס אין לוקסוריא ווסטער ווייז שטיקקטען, אין שטיר קאפ, 3, יאהר-דען שטראפען גאטטעס אנגעדראהט ווענען דער פיטצוכט דער וויבער: דאנן יאהרד גאטט אללען שמוקק בעשטיגען, דען שטאטער דער פיסקעטטען, דיא קלייגען אנגען אונד דיא קלייגען מאגדע. דיא אהרענהאנגע, ארמבאנדער אונד דיא שלייער, דען קאפפפטען, דיא גירטעל, דיא פענגער- אונד גאזגע-רינגע, דיא אבערקליידער אונד מאנטעל, א. ז. ז. דיעזע ריכטבאלטיגע בעשרייבונג לעפערט אונז דען גאבויז, דאסס אים לאנדע דער העברעאער שמוקק-גענגשטאנדע געוויסטע יאהרען געוויזען, אונד דאסס עס אן פערפערטיגען פאן דערלייא יאהרען נוכט געפעהלט האבען קאנן.

פאן אינדערלען מעטאללען יאהר אין דען אלטע-סטען צייטען דאס ערץ אדער קופפער אים גבורה, נעמען דען מעטאללארבייטען נאך עס אים לאנדע דער העברעאער צאהלרייכע האלצארבייטע, וואצו ווייר טיסלער, ציממעלייטע אונד יאהגער הענגען מיסמען. אם גוטהמתמען יאהרען, שאן וונגען דער בעריטונג דעם שיפפבויס, דיא ציממעלייטע.

צור הערשטעللונג פאן מוירען בעוויגטע מאן צ ינ ע ל ש ט ו י נ ע, אינגעטלוכע מייער-שטיינע אונד קוادערן, הייזלבען יאהרדען מיט אפפאלט אדער מיט קאלק אונד גיפס פערקיטטעט, דיא בעריטונג פאן צינגלשטיינען ווירד שאן ביא שולערונג דעם טהיר מוסיבויס צו בבל ערוויאהנט. אן בראשית (קאפ. 11) דענען ווירד: אונד וא שפראכען צו אינאנדער: איך: לאססט אונז צינגעל מאכען אונד וא בעבענען: דאס צינגעל-מאטעריאל בעשטאנד אים ווייסלעכער מהאנדערד, דיא מיט פין גהראקקטעם שטראה פערבונדען, מיט דען פיססען גענגעטטעט, אן דער אנגע גהטראקקעט אונד דאן אים צינגעלאפען, גהראגגט יאהרדע, מאנכמאל בערגעטט מאן זיך איך אינגבראנגטער צינגעל.

דיא בעארבייטונג דער עדעלשטיינע, דאס שניידען אונד פאססען דערזעלבען יאהר אינגער דען העברעאערן אללגעמיין בעקאנגט אונד פערבריטעט, וויא ווייר דענס אים פעלען שטעللען דער הייליגען שריפטען עזעגען, דיא זיך מיט דער בעשרייבונג דער קליידונג אהרון אונד ווייער יאהרגע בעשאפטיגען, ביא דיעזע בעשרייבונג ווערדען דיא פערשיעדענ-שטען עדעלשטיינע ביא אידען נאמען גענאנגט.

דאהין אונד עלפענבין יאהרדען פיעלפאך פערארבייטעט. אים טהיערדייטען בעייטעטען דיא העברעאער פערשיעדענע פעלצע אונד לעדער יאהרען, יאפאן ביא בעשרייבונג דער פרייעסטע-לינען גייאהרער אייגנע אינען גענאנגט ווירדען.

צום פארבען דער יאהللע בעוויגטען דיא העברעאער אין עיפפטער לייגע אין אים דעם בלוטע פערשיעדענער מ ו ש ע ל ן גענאמטען פ ו ר פ ו ר אונד דען ק ר מ א ז ו ן. עס נאכ דאסטען אונד בלייען פיפפיר, לעצטערער יאהרדע אין פאלגענדע ווייז ערצייגט: דיא יאللע יאהرده אין קאלק אינגוויאסערטם, דאנן דיין גגיאהטען אונד הייפייך אין מיט דיפע אונד אנדערען שמאפ-פען גגאמטיגטם יאפפער אבגגיאמטע. שליעסס-לך נאפפס מאן דאס ארטשפרינגלך טעפפיגיאצע בלוט דער מוטעל אין אייגען קופפעל. פערמיטעט עס מיט פארבשטאפפען אונד טיכטע, נאכדעם דיא מאפפע אבגגקאכט יאהر, דיא יאللע יא לאנגע הייגין, בז יא. שאן דאמעלבלו יאהردע.

שליעסللך יאהرע נאך דער ערצייגונג פאן מ ו ז ו ק א נ ש ט ר ו מ ע נ ט ע ן צו ער-יאהנען, יעللכע צו דען יידישטעטען קللטונג-ראהשטאפטען דער העברעאער צור צייט דעם טעמ-פעللס געהארטען.

שאנדרעגאللע.

(פארטזעטצונג.)

צו הייللצייטען ווירד שפריטטס צור הייللונג פאן מענשען אונד טהיערען אللס הייזמטעל פערוויעندעט. ווענן דיא ארצטליכע הילפע נוכט נאטהווענדיג ערשיען, דיא אנווענדונג דיעזעס מיטעللס ווירד ווידער אראבן אין גרוב אינגעס ארצטللכען בעגיגנעטם פאן ווייטען דער בעהאנדלונג אונד אינגעס שللעפפען.

מיט אינעם יאהרטע, עס אזט אנדערגבאר, דען געבריוך דעם שפריטטס אונטער דעם פאריואנ-דע דאסס דערזעللבע אויך אللס גגיטהאנגע בעגיטעט ווערדען קאننטע, אים דעם פערקיפע אויסצו-שللעפפען.

דער ערוואהנטע אומשטאנד אللליין אזט אויך נוכט שטטראللטע, דען גגיר דאס שאנקרעגבע גגי-הארט צו דען קللינערען בעגגפטגגגען, יאהردוך קיינעסוגגס יעגער געבריוך דעם שפריטטס פער-באטען אזט, יעللבער דאהין בעשטעהט, דאסס יגי-מאנד דען אין פערוגגגللטען פאللאטען גגקיפפטען שפ-ריטטס, מיט וואסער פערמישטט, צו הויזע אللס גגי-טראגגן פערוגגדגגט.

נוכט דער ק אנ נ ם דער גגיסטגגגען גגטראגגקגגי, אונדגגען דער א ו י ם ש א נ ק דערזעللבען אן דיט-צגגגגיג אונד שטאגגדגגט נאפפטע בגיللדגגט דען גגגגגגי-שטאנד דעם שאנקרגגגאللגגס.

דיא אגגפדהרונג דעם באللדגגטגגגגטפפטגגגס, יעللבפפס גגיר פראפפגגגגג

נ ע ר ע נ ק ב ל א ט ט א יינגעלאדק, ווען אלעכעס אין מ׳ולל אגן עקזעמפלארען פערברייטעט ווערדען זאלל.

דער איפיוט שליעסט מיט פאלגענדען ווארטען:

„דיא דרייא אין טרימעד נעזונקענען אינגא-רישען שטארטע מיסען דורך דיא פייזיוללנע טחיילנאהמע דער נאזאגן נאציאן ווערד ערשעע-הען. — דער טיטעל אינזערעס נעדענקבלאטעס מאנע דאס ווארט זיין, וועלכעס ווירד אים דראגנע דער נאטה אנזיללקיילך איטצוריפען פפלעגען: „ח ל פ ע“

דיא נייען מאטריקעל-בעצירקע.

דאס קאנגליכע אונגארישע קולטוס- אונד אונטערריכטס-מיניסטעריום האט נעשטאטטעט, דאסס דיא אזראעלטישען נעמיינדען נ א ד ל פ א ד ע מ ע ש, נ א ד ס ע נ, ט א ל ל א ש אונד ז ו ע ז ק ע נ ד אים דעם מאטריקעל-בע-צירקע נאלאנטא איינטרעטען אונד ד ע ם מ א-ט ר י ק ע נ ב ע צ י ר ק ע נ א ק ק א ר ר-פ ע ר ל י ב ט ווערדען. (ערלאסס פאם 24-טען מארץ 1887 צאהל 8524). דאסס פערנער דיא נעמיינדען ד ע ט ש ו נ ד אונד נ י י ש ט ו פ ט, ערסטערע אים דעם סטעמפעל אונד לעטצטערע אים דעם מאדארער מאטריקענבעצירקע אין דען מאטריקענבעצירק סט.-ג ע א ר ד ען אינגעריהען. (24. מארץ 1887, צ. 8311).

שליעסלך אינגעזעהען דיא נייגעדען נ ר ינ א ר, צ א ל ל א אונד ל י מ ב א ך פאם סטעמפעל מאטריקענבעצירקע צו דעמסעלבען פאם ב א ז ל ן. (9-טען אפריל 1887 צ. 8535.)

בריעפע דער רעדאקציאן.

תערן ד׳ ד׳ אין א. ל. אד 1: דאס פערבאט עי-שעקקט זיך אינגעדוידיס נ ט אויף דיא ק ו נ ד ע ר, וואנעבן אויף דזיעזענגע, ווערדע דיא אינגעשיליע ער-ריכטען, רעשפעקטיעט אין דזיזעלבען אינגעריכטע עשטע-ל ל. — אד 2: אינגעדענגע יא: עס קאנן איהנען דאס גע-מאנט פערזאנדען.

תערן ב׳ ג׳ אין ו. אינגעראלהן נעגענס אלס אי-דעסע אנדערע נאמען בלאס דער צונאמע אונד דיא אינאבן דעם נאמענס דער שטאדט.

תערן ב׳ ק׳ אין פסדאפא. נ ט ב ראטאם, ווייל מ ט אינגעגעהמלינגקיטען פיר זיך אונד אנדערע פער-ב נדען.

תערן ״ ח׳ אין שטר. וואס קאנגען ווי דאפיר? דיא הינגען יא אויך דעספאל דיא לאזונג נ ט נ ע פ ו נ ד ע ן. דאס צווייטע וואס זאלל נ ט נ ם „ד ס ק“ אנדערן „צ ל ס ח ר“, דאס ענגענגע נ ט נ ם „שנעגע.“ אנדערן „ת ש ע ע ם.“ דאס אכטע נ ט נ ם „תחומים.“ אנדערן „מ נ ו ח ח“ דיעסע. — פערזוכען דיא זיך אינדעססען דיעסע: כל התחדות דשרו.

נעשאפט סבעריכט.

נעטרייד-נעשאפט. ווייצען וואר נעפעגען מאפע: צו מארקטע נעבראכט. דיא קויפריכט וואר שוואך, פרייז אים 2 קר׳ בילל נעד.

ווייצען, שחיס: 100 מעפער׳ 80. קילאגראמם 9.45 נולדן, 100 מעפערצענט 81. קילא 9.40 נולדען. 100 מעפערצענטער 79,5 קילא 9.35 נולדען. 100 מעפ׳ 79,7 ק. 9.35 נולד. 100 מעפ׳ 78.6 קילא 9.35 נולדען. מעפסער-נארען 100 מעפערצענ. 79 קילא 9.35 נולד. דעפסא 100 מעפער-צענ׳ 79.5 קילא 9.35 נולד. באשטקער 400 מעפערצענ׳ 80,5 קילא 9.35 נולדען. ב א נ א ט ע ר 2000 מעפערצ׳ 79.5 קילא 9.35 נולדען (אללעס פער 3 מאנאטע.)

האדן 6,80 — 6.90 נולד.

נערסטע, פוטטער-וואארע 6,40 — 6,45 נולד. קוקורוזין 5,65 — 5,75 נולד.

האפער. 6,10 — 6,25 נולד.

פערמענע-נעשעפט. ווייצען פער הערבסט 8.15 — 8.17 נולד. האפער פער הערבסט 6,06 — 6,08 נולד. קוקורוזין פער מאיינינ 1887, 5,55 — 5.59 נולד.

דעפס. (קאהל) פער אינלנדס-סעפסעמבער 11 — 11.25 נולד. —

ב ע ס ט ע ר ש ד א נ ט ס ע ר ה - מ א ר כ.

בייגא דעם אם 12-טען ד. מ. הייר אין פעסט אבגעהאלטען נען וואבנמארקטע וואורדען 3071 שטיק נראס- אונד קלייגפיעה צו מארקטע געבראכט. הערזאגן וואורדען פער קייסט: 49 שטיק ש ט י ע ר ע, פער מאאר אאן 80 בין 250 נולדען — 917 אבסען דאס מאאר אאן 160 — 350 נול, 661 קוהע, דאס מאאר אאן 130 — 210 נול — מעלק-קוהע דאס שטיק אאן 80 — 210 נול׳ 146 שטיק בייפעל, דאס מאאר אאן 120 — 240 נול. 1069 שטיק קעלבער דאס שטיק 8,50 — 20,50 נול׳. 234 שטיק לעממער דאס מאאר אאן 4,50 — 7,50 נול. פייזע פער 100 קילא: אבסען-פלייש 45 — 51 נולדען. קוה-פלייש 42 — 46. נולד. מאלב-פלייש — — נולד. אונד בייפפל-פלייש 38 — 43, נולד.

ווייזע פ ר י ז ע.

ווייצען, פער מאיינינ 9.39 — 9,47. פער הערבסט 8,49 — 8,54 נולד. (אללעס פער 3 מאנאטע.)

האדן אונגאריעפע 70 — 73 קילא 7 30 — 7 15 נולד. פער מעפער׳.

קוקורוזין אדפער 6,15 — 6.25 נולדען.

האפער אונגאריעפער 6,20 — 6.25 נולדען פער מעפער-צענטנער.

שפיריטוס 25,75 — 25,50 נולד. פער 10000 ליטער פערצענט.

ריבאל 26,75 — 25,25 נולד. פער מעצע.

פערוויטגעבער אונד פערענטוואארטלעכער רעדאקטאר

מ. סאבאלטשי.

K. J. K. צו אינזערעס בעדוירען קאننען ווייר איהנען נ ט נ ם דעגען, דא ווייר דעם זעלבסט נ ט נ ם ווייסען.

עתיו. תערן דאבב. ע׳ ה׳ אין אלטבוסטרעם: דעכם נערנע.

תערן ג׳ ג׳ אין ב. ג. אינזערע אנזיכט נאך איזט דאראן נ ט נ ם אינגעזעצלינגען.

תערן מ׳ ווי אין ב. אז. דעזעס קאנן איזט נ ט נ ם צו-פרידענשטעללען, פעללייכט אין אנדערעס.

ע ר ז ו ל ד ע ס. דאס פאן איהנען נעגאנגענע פאפיער איזט יא נוט.

תערען: מ׳ ר׳ אין מונקאטש, מ׳ ג׳ אין ד׳ אזוינעכאי, ק׳ אין נאדגא, מ׳ מ׳ אין מ. ל., ה׳ ה׳ אין בוסטר, א׳ מ׳ אין מ״שטשע, ל׳ ב׳ אין סיקסא, מ׳ ר׳ אין ס. ס. אינר ב׳ ב׳ אין ב.: נ ט נ ם נעצאגען

פרענומעראציאנס-איינלאדונג.

ווייר ערזוכען אינזערע געעהרטען פרענומעראנטען, רעכען פרענומעראציאנס-פערמין אם 15-טען מ א י צו ענדע נעהט (וואס נאנץ ד י ס ל י ך אויף איהרע „אדרעסס-שליסיל“ אנגעצייגט איזט), איהרע פ ר ע נ ו מ ע ר א צ ו ן נ י ט נ ם צו ע ר נ ע ר ן, דאס דיא ווייי-טערע פערזענדונג דער בלאטטער קיינע שטארונג ערליידט. —

ווייר ערזוכען אינזערע געעהרטען פרענומע-ראנטען אונד פרייגדע, זיר מיט איהרען צוגעשטאנען דיעסעם אז אינזערע רעדאקציאן צו ״ענדען.

אויך בישטען ווייר, דיא אדרעססע דייטליך ווייא פאלגט אנגעגעבען

יידישע פעסטער צייטונג

וואיטצנער-רינג נומ׳ 15, בודאפעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Waitzner-Ring Nr. 15.

נייא אינטערעסענדע פראנמעראנטען ערהאל-טען דיא שאן ערשיענענען טהיילע דער

נעשיכטע דער נייערען צייט

אויץ דען בענען דעם ראמאנגס „א נ נ ם ד ע ר ש ר ע ק ק ע נ ס צ י ט ד ע ר ע ר ס ט ע ן פ ר א נ צ א נ י ש ע ן ר ע נ ו ל ו צ י א ן“ נאכגעזעגעדט.

אונד אויף פערלאנגען דיעענענען נ ט מ ע ר, אין ווערכען דאס **לאנדשטורמגעזעטץ** ערשיענען אזיט.

פיערער ערהאלטען ראמטליכע פ. מ. אבאנ-נענטען אינזערעס בראטטעס דאס

נייא געזעטצגעבונגסטען אונד שאנדרענגאלע

ציזאממען, נאכדעם דעטטערעס אבגעשלאס-סען זיין ווירד.

ראטטאצעזעטונג פאם 11 טען מאי 1887

הערמאנגשטאדט	14	63	16	53	30
פ ר א ג	40	61	56	36	63
ל ע מ ב ע ר ג	15	18	81	69	70

פרוכט- אונד מעדלפרייז-טאבעללע.

ר י נ ט ע	קראנאיסער פער הערבסט	100 פער קראנאיסע
לא (אדם)	72 — 70	6.90 — 6.65
נערב. פוטטער	60	6.55 — 6.30
מארץ	62	8.15 — 6.90
האפער	41	6.90 — 6.50
קוקורוזין נאנאט.	75	6.30 — 6.25
דעטטא אנדערע	73	6.55 — 6.50
ווייץ	—	— —

			קראנאיסער פער הערבסט	100 פער קראנאיסע
פערשיעדענע פרוכטע	ווייצען			9.07
		פרוהיאהר		—
		יוני 1886		6.16
	קוקורוזין			—
	נערסטע	פרוהיאהר		—
	האפער			6.67
		הערבסט		9.75
	דעפס	איינ.-סעפ.		

		ז א מ ט ע ר ה	kr.	fl.
		נומטער	30	16
	דער זאק		80	15
	צו 100		40	15
	קילאגראמם		—	15
	מיט זאק		90	13
	פרייע מאהן		50	13
			20	13
			60	13
			00	12
			80	10
שפיריטוס אלטע מעסהארע פרענסהעפע			—	28
			—	25

		ו ו ע ן	100 פער קראנאיסע
		אראגונאיסער פער הערבסט	— — —
			— — —
			8.95 — 8,90
			9.05 — 9.—
			9.10 — 9,05
			9.15 — 9.15
			9.25 — 9.20
			— — —
			— — —
			8 — — 9,05
			9.10 — 9,15
			9.20 — 9.25
			9.25 — 9.30
			9.30 — 9,35
			— — —
			— — —
			9 — — 9.05
			9,05 — 9.10
			9.10 — 9.15
			9.20 — 9.25
			9.35 — 9.40
			— — —
		ס ק י ס	— — —
			— — —
			9.05 — 9.—
			9.10 — 9.10
			9.20 — 9.15
			9.30 — 9.25
			9,35 — 9.30

קויר-טאבעללע פאם 12. מאי

		ל ו ז ע.	kr.	fl.	
		1854	4	128	—
		1860		135	—
		דעסע		136	—
		1864	100	165	50
		דעסע	80	164	—
		אינגאריש פרינסעסלאס צו 100 נולדן		119	—
				124	50
				55	—
				18	25
				170	25
				43	50
				114	—
				20	50
				22	50
			10	17	50
			20	47	75
			40	43	50
			40	42	50
			10	19	50
			20	55	50
			10	22	75
			40	55	—
			20	26	25
			100	137	50
			50	68	—
			20	31	80
			20	42	—
				124	50
				31	50
				9	50
				14	—

		ערשטה-אפעיע.	kr.
		אונגאריש אלטרענער צו 4 פערצענט	100 80
		דעסע	—
		אסטרייכישע	88 80
		אונגאריש פאפיער-רענטע	88 —
		אונגאריש נייגרענדאטענען	105 75
		אקטיעען נאנאטע	105 75
		דעפעזיטען	105 35
		נאריעשע	105 25
		נאריעש	109 —
		קראאטישע אונד סלאוניאנישע	105 25
		אונגאר. אייזענבאהן-אנלעהען	82 75
			100 —
		אונגאר. היפאטעקען-אנלעהען	
		נען פר 100 צו 4%	98 75
		אונגאר. גרונדענטלאסטונגס אנלעהען 5%	103 50
		אונגאר. פארענקרייס-אנלעהען 5%	101 75
		אלטערר. פאפיערע נאהן	191 50
		אונגאר. נארלעישע אייזענבאהן צו	179 50
		אונגאר. פאר-אקטיע-נאהן	176 —
		אונגאר. דעפעזיטען	75 —

לאָקאַל-פּעראַנדערונג.

איך בעטערע מיך, אַללען מיינען בעקאַנטען אונד פרײַנדען דיא האַפלינג אנצוגיג צו מאַכען, דאַסס איך פאַם 1 מאַי אַן אירה מין וואהלאַסאָרטירטעס **ספּרים-געשאַפט** אַנ-שטאַט מאַהרענגאַססע 1, קאַנינגסגאַססע 6, שטאַנדשטעס הויז, עמפאַלדירט האַבען ווערדע, וואַהרנונג אונד זיינגעשאַפט איך דאַרטולבסט. מיינע געעהרטען קונדען קאָנען אים פאַראַיס אינער פאַלדיגען בעדיענונג פערזיכערט זיין. אונד ביטטע איך, מיר איהר פערטרויען וויא ביזהער גענטעגען צו בעהרען. — אים צאַהלרייכען צוצפּרוך ביטטעט

MOSES GOLDFARB.

Budapest, Königsgasse 6, Simonyisches-Haus.

פראַנץ יאָזעף ביטטערוואַסער.

דאס בעסטע אָפּגער ביטטערוואַסער, אינטער דעם נאַמען „פראַנץ יאָזעף" אינדאַלל צו מיטען. ענגראָס פאַ דיעס בעיטעער

Moritz Hirschler, Budapest.

כשר-קאָזע

בהכשר גמור אפילו למחמרין מן המחמרין! אפּפּעלדירע פרימא-שווייצערקאַזע אין לאַנגען קוואַליטאַט א לא „מענטהאַלער" א 75 קר. — אים מייער קאַזע-פאַבריק אין נימרא-לידאַ.

בעשטעלונגען אינטער אדרעססע:

JAC. EHRENFELD,

Budapest 1. Bez. Árok-utcza Nr. 13.

גוטער געבענגפערדיענסט!

100 בי **300** פל. מאָנאַטל. קאָנן ביא אינו יעדעמאַן דורך דען פערקויף געוועטליכ גע-שטאַנדענער לאָזע געגען ראַטענזאַהלונג לייכט אהנע קאַפּיטאַל אַ. בעזיאַה. פערדיע-נען. אַפּפּעטיט זיגר צו יכסען אין דיא

Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft ADLER & CO., Budapest.

Grabmonumente

דיעזענגען, וועלכע דיא טרויריגע ספּליטט האַבען, אידרען טויערן דאַהנגעשטרעקטען גראַבשטיינע צו וועטצען, עמפּפעהלען וויר אינזערע אים גאַנצען לאַגער בעסטעקאַנגעטן גראַבשטיין-פאַבריק ווא ווייר איבער 2000 גראַבשטיינע שטעטס פערטיג אַם לאַגער האַבען, וועלכע צו דען בילליגסטען פּרייזען צו האַבען זיגר. אַ. צ.:

דאַסהער מאַרמאָר פאַן 4 גולדען אייזיאַרטס. שלעזישער בלייא-גרוגער מאַרמאָר פאַן 18 גולד. אייזיאַרטס. גראַניט-סיענט אינד פאַרפיער אין פערשיעדענען פאַרבען פאַן 60 גול. אייזיאַרטס.

Monumenten-Fabrick der

ENTREPRISE DES POMPES FUNÈBRES

Budapest, Kerepescherstrasse 68.

דיעזעלבע איבערניממט פערנער דיא אייספּרעסינג גראַבער גראַבדענקמאַ-לער נאַך איינגען אדער פאַרגעלעגטען פּלאַנען.

פיר קאַרדעקטע גראַווירונג אינד עכטע, דויערהאַפטע פערגאָלדונג ווירד גאַראַנטירט.

ווייכטיג פיר ליידענדע.

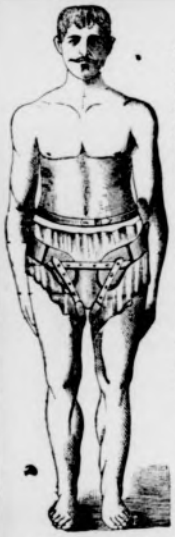

מיט נעגענוואַרטיגעס עלליכען ווייר אינו, איין האַנגעהרטעס סיכליקיס אויף דיא בעשרייבונג אונזערער נייערטען ע״פינדונג אין בריכבאַנדען אויסגעקוואַס צו מאַכען. בע-מאַרקונג ווייר יעדאַך דיא פאַרהיילדיגונגס בריכבאַנדעס אויסצאַהלדיג. עלליכען ווייר אינו צו בעמערקען, דאַסס אינו דיעזע ווערער מאַשעלעלעס אינסערעססע, נאָך האַבווכס פע-אַלאַססען, זאַנדערן אינו נור פאַם פאַרגאַנגענען אונד הימאַנען שאַנדסיקסט, זאַוויי דיגר פעסס איבערצייגט, דורך דאַסזעלבע אין ווכיעס הוך פּסיכשעל צו לייפּערן אונד שעללען עס ערערמאַנן פרייא, דיעזע פערבעסערטע בריכבאַנד צו בעזיכטיגען דעשפּעק-טיוויג צו אינטערוויוכען.

ווייר זיגר אים פאַרהיגין איבערצייגט, דאַסס עס טיעל בייכלידענדע גיבט, דיא אינזערע אנגאַבע, פיעלליכט מיט מיסטרויען אויסגעהסען ווערדען, אומזאַ עהרלאָס, אַלס אויף דיעזע נעבעטע בעריכס טיעל נעזינדיגט וואַרדע. טיעל וואַרדע שאַן אַן בריכ-לייידענדען נעאַפּפּרט, אהנע דאַס נעווינשטע ערעלעמאַס צו ערצעלען. — דאַ דיעזע ל-לייכען ווייר אינו דיא האַפלינג בעטרעגט צו מאַכען, דאַסס אין זאַלכען פאַללען גע-מאַלס דער באַנדאַזשיסס דיא שולד טראָגט, דאַ עס דאַס בעשטרעבען אינעס ערדען באַנ-דאַזשיססען אינס, דען ליידענדען ציפּרידען צו שעללען, זאַנדערן פינדען דאַרין דען גרונד, דאַסס בין יעצט נעמאַנד אים שאַנדע וואַר. אין זאַכען בריכבאַנד הערצ-שעללען, וועלכעס דעס צווייקקע זאַ אַפּפּלקאַססען ענטשטרעכט, אַלס דיעזעס פאַן אינו ע״פינדונגען בריכבאַנד, וואַרד ווייר שאַן טיעלע דאַנק אונד אנערקענונגסשרייבען פאַר-לענען קאָנען.

אינזער בריכבאַנד איזט דיין אים נעמי אנגעפערטיגט, אויף וועלכעס זיך אין גר-טעל, פערפאַס, שענקעלדיגסט אונד זיכערהייסאַפּפּאַרייטונג בעפינדעט.

דער צוויעקק דער זיכערהייסאַפּפּאַרייטונג איזט: דאַסס דאַס בריכבאַנד בייס לייכעסטען אויסשנאַללען נוכ ריטשט, אונד דאַסס דיא אַבריטשונג דער פעלאַט פאַס בריכע פערפּאַרטעלט ווירד.

דאַס בריכבאַנד קאַנן פאַן יעדערמאַנן, ווא עס ווערד, דאַסע, קינד, נריין אָדער אַרבייטער זיך בעקוועס נעטראַגען ווערדען, אונד איזט בייא דער שווערסטען אַרבייט, טיעלעס נעהען, ריטען, ווייטען, ווערד בייא מאַנ, נאָך בייא נאַכט אַם פאַלאַצע צו גענטעפּרנען.

טיעלע אַרצעט, דיא מיט דיעזעס בריכבאַנד בייא שוואַכען פערזיכע מאַכטען, וועלכע פאַרהער נוכט פאַהיג וואַרען, בריכבאַנדער אַבערהויפּט צו טראָגען, דאַכען שאַן אין קרעעפטער צייט שטיינגעדע ע״פאַלגע דאַמיט ערצעלט. בייא בעשטעללונגען ערזוכען ווייר אים נעגייג אנגאַבע דער היפּסענוויטיג, פערנער אַב דער בריך רעכטס, אָדער לינקסוויטיג אָדער אין דאַפּפּעלבריך איזט, פערנער אַב דער בריך (בייא הערען) אין האַדיין-לייסטען, אָדער ווינקעלבריך איזט.

פּרייזע: | איינזייטיג . . . . . 6—8 פל.
| דאָפּפּעלזייטיג . . . . . 10—16 פל.

פיר קינדער דיא האַלפטע.

ווייר עמפּפעהלען פערנער אונזער גראַסעס לאַגער אַללער נאַשטענדע פראַנצאָזישער אונד ענגליטשער בריכ-באַנדער, זיספּענאָריען אין הויטשיעדיגע אונד נוטטע, בוכבינדער, נאַבעל-בריכבאַנדער, נעראַדקאַלטער, אידרעגאַ-מאַס, מוטטערשטריטען, לוטפּפּאַלטער אונד אַללער צור קראַנקענפּפלעגע נאַטהוענדיגען אַרטיקעל צו דען בילליגסטען פּרייסען אַנגעבעטען פּרייזען.

האַכאַכטונגספּאַלל

BRÜDER PÁRTOS Bandagisten, Budapest, IV. Bezirk, Kronprinz-(Herren)-Gasse Nr. 4

בי״ח בודאַפּעסט יי״אַ.

אָרטהאָדאָקסעס גאַסטהויז אונד זעלבוואַרענגאַבריק.

איך בעטערע מיך הויפיג אנצוצייגען, דאַסס איך יעטצטלייך גאַסטהויז, מיט מעדיצינען זעהר אנשטאַנדיגען גאַסטצימערען צום קוראַרטיר פיל פרעמדע, אין דען מיטטעלפּונקט דער שטאַדט פערלעגט דאַבע, וויא אַס מיטטען וואַיאַהל קיינ-לייטע אַלס אויך יעדערמאַן פרעמדע צו יעדען פע-קעהרע פאַן דען אייזענבאַהנען אונד דאַמפּפ-שיפען צו דען פפערדעבאַהנען אונד אַמניבוס-מען, וויא אויך צו דען בתי-כנסיות נאַהע האַב. ערזוכע דאַהער דאַס געעהרטע, דיא שטאַדט בודאַפּעסט בעזוכענדע פּובליקום מיך מיט זיי-נעם בעזוכע צו בעעהרען, אונד זיך צו איבער-צייגען, דאַסס בייא מיינען געטייגען לאַקאַלמאַ-טען וואַיאַהל אין קוואַרטיר אַלס אין דער קאַסט ניכטס צו יעטען איבריג בלייבט.

אַהרען געעהרטען צוצפּרוך עהרבאַרטעט

האַכאַכטונגספּאַלל פייבר קליין.

F. KLEIN

Budapest, Rombachgasse Nr. 12.

פאַכטונג.

אין סערעגש (באַהנשטאַציאָן, ווטין דעם בע-צירקסגעריכטעס, שטוהל-ריכטער- אונד גרונדבוכאַמטעס) איש דאַס גראַסעס גאַסטהויז, מיט שאַנקרעכט פערזעהען, בייא פאַרטייל האַפטען בעזיגונגען פאַס 1טען יאַנואַר 1888 אויף זעכס נאַך איינאַנדער פאָלגענדע יאַהרע צו איבערנעמען. — רע-פלעקטאַנטען וואַללען זיך געפאַללינגס ווענדען אַן

Jonas Rosenberg, in H. Tállya.

ווענען מאַסענדעמאָלירונגען

עכענגרדיגער 1. אונד 11. שטאַקק האַהע הויזער פערקויפס איך

שטוינענד בילליג

בימאַטעריאַר, דאַכשטוהלהאָלץ, דיפּפּעל-בימס, בערטטער, לאַטטען, מעהרערע הונ-דערט דאַפּפּעלטע אַ. איינאַכע פענסטער מיט אַ אהנע שפּאַלטען, מעהרערע הונדערט ציממער-קוכען, שפּייז-, מאַפּעטען אונד סאַלאַ-טהירען, אין אונד איינוואַנדיגע נעוואַרב-טהירען, גאַנג- אונד פענסטער-גיטטער, ברונגען לעלטיגער-פּלאַטטען, טראַרע אונד איבערהויפּט לע אים בויאַכע איינשלאַגענד אַרטיקעל.

Näheres in meiner Bautischlerei und Baumaterialien Hauptniederlage

J. SOMMER,

Budapest, VI., Waitznerstrasse 51.

Knaben-Lehr- u. Erziehungs-Institut

des

Dir. LEOPOLD LANDESMANN

in Szabadka, Bácska.

נעוויסענהאַפטער אינטערייכט אין אַללען דעם קוישמאַנע אַ. לאַנדעסווירטהע נאַטהווענדיגען פאַרקענענטניסען, פאַרבערייטונג צור איינאַהריג-פריוויַלעגיען-פּרייפונג, פעוויאַאַט נאַך מיסטער דער בערהמטעסטען האַנדעלסשולען. יעדיגיאַע ערצעהונג, זאָרגפאַלטיגע אויסוכט. מאַסיגע פּרייזע. בעזאָנדערס עס-פּעהלענסווערטה פיר 6—16-יאַהריגע קנאַבען פאַן שוואַכער קאָנשטיטוציאָן אָדער שוועריר פאַסענסקראַפט. אויפנאַה-מע אויך וואַהרענד דעס שולאַהרעס. — פּראָגראַמס גראַטיס.

קנאַבען-לעהר- אונד ערציעהונגס-אינשטיטוט דעס דיר. לעאָפּאָלד לאַנדעסמאַנן אין סאַ-באַדקאַ, באַטשקאַ.

שבת אונד יום טוב ווערדען קיינע פּאַרטראָגע געהאַלטען.

50 Stück

höchst pikante Jux-Bilder, sehr spannend und interessant.

Für Herren fl. 2.50, für Damen fl. 2.—.

Nachnahme: Budapest, poste-restante Nr. 100.

אויפלאזונג דער ראטזעל אין נו׳ 52:

I. דעם ד י י ט ש ע ן:

דער בוכשטאבע F

II. ד ע ר ח י ד ח:

י	ד	ע	נ	י
ד	ב	ר	י	ם
ע	ר	י	ר	י
נ	י	ר	ו	ן
י	מ	י	נ	י

ר י כ ט י נ ג ה א ב ע ן ג ע ר א ז ט:

ב י י ד ע, דיא הערין: ס. א. וואלסנאנ — שאראי, יוסף ניישטענע — פרעסבורג, מאריין העלדער — באראשא-מוא-קערעסטעש, ווייס עש שעשין — פערשא; האבנא, יאזעף אדלער — בערעזנאס, ש. ל. מרצע — מארגאנ.

דאס ר י י ש ש ע, דיא דאמען: פרוילין אנשאנא דייטש — פרעסבורג, פרוילין האני ווייסס — מיאווא אונד דיא הערין: ראבב. עם. האנג — אלטבוכסדורפין, מאיר זאלצער — דונאפאדזוואר.

דיא ח י ד ח, דיא הערין: יוסף צבי ווייס — ניר-באשאר, וואלף דייטש אונד חיים נייווירטש — פרעסבורג, שמואל ווייסמאנן חיות אונד שאול ראפאפארט — קורימא, יוסף העלטעער — שטרומפאלו.

נ א כ ט ר א נ

ציר לאזונג אין נומ׳ 52:

(„עצמן נ׳ לערן" אונד „ספרית העומר".)

ב י י ד ע האט נאך נעלאזט הערר עלעק לאואר אין קאפארנאק-מאנאשטאר; דאס דייטשע: פרוילין איזאבעללא קוויסמאנן אין סטראפקא, הערר יאזעף שווארין אין לעוויא, הערר הירש שטיינער דאזעלבסט אונד הערר זו. פרוילין אין נ.-מארגא: שליעסליך דיא חידה, הערר בערגה. קוויסמאנן אין סטראפקא.

פרייטאג-פאלליעטאן.

פאגעלע דער מגיד.

(18-טע פארטזעצונג.)

ט ו ר ב ע זאסט דיא נאנצע צייט איבער טיעף בע-ווענט דא. יעצטע ערהאב דיא זיך אונד רופט:

„נה לבבה, דייא נור ניכט באנג, איך האב קיינע נעמשהבבעזוגונג; דאס איזט נור דאס לאכען דער זעלבע, דיא אין מיר זא ליכטיג ווירד, ווענן דיזער מגיד ערדען מהום. — קאסט, קאסט נור צו מיר, מיין פאגעלע!"

פאגעלע לאג אם הערצען דער נעלייכטען פרוילין; אבער נור איינען אונגעגלייק. דאנן רוכטעטע זיא זיך האוך אונד שפראך:

„אין ידעדר הוילנען שול ברענגט איין „עווינעס ליכט," איין „נר תמיד." דאס ברענגט ניכט נעראדע פאר דען לייטען אונד לייכטעט ניכט, ווענן אנדערע ליכטער לייכטען. עס ברענגט ששלל דורך מאנ אונד נאכט אונד לייכטעט אללען זעלבען, דיא דורך דאס נאשטעסהויז נעהען, אונד בייא נאכט. ווענן דיא לייכט ניכט דרין ווער. דאס איזט דאס ליכט שיר אללע ליכטער. — נ א ל ד ע, דוא מיין ששללעם, עווינעס ליכט! ניכט וואהר איך האב׳ הייט ניכט נעשטרוכעלט?"

„ניין, ניין, מיין הערין! דוא האסט נאך נאר ניכט נע-שטרוכעלט!" אנטוט נאלדע.

„אבער ששטעהן האב׳ איך דוך הייט נעמאכט?"

נאלדע שווייגט.

„אונד נעבעטעט האסט דוא פיר מיך?"

נאלדע שווייגט.

„אונד אימטער, אימטער ווירסט דוא פיר מיך בעטען!"

„יא, מיינע נוטע שווייגטער!"

אינד נאלדע נאהם פאגעלע אין איהרען ארם, וואהר-רענד טויבא אז דער בוכטע דעם נעליעבטען מאנגעס רוהטע.

* * *

מאן כאנן זיך דאס פריידענע שטיינען דער בידען בחורים דענקען, אלס זיא מאן דעם נה איינגלאדען וואר-דען, מיט איהם איינע רייזע אנטרעטען.

עס וואר זא, דייא פאגעלע שפראך. נאך פיינצעהן מאנען וואהרדען פפערד אונד וואגען אייס דעם שטאדל געצאגען אונד דעם נה פזור צור פראנקפורטער מעסס.

דיא צווייא בחורים, דער קאפפיגער אונד צעם עלבערגער, וואסטען איין דעם וואגען געבען איהם. טיבגע, נאלדע אונד פאגעלע נאבען דען אבריזענדען דאס געלייט ביז אין דאס וואלדכען, וזא זיא פאן איהנען אבשיד נאהטען.

נאך דדייא יאהרען קאמען צוויא הערלינע יונגע מאגנער אוס דער נאפשטאדט אין אונזערע קהלה:

דער צעמעלבוגנג, איין לעהרער, וזיא ער ווע-מען געפיגדען ווירד, פאלל לייגע אונד הערצענסטרייע פיר זיינען פאגען. אבער שווערען בערוף: דער קאפמענער, איין איפרינער קוישמאן, פאלל פאטרעפפליכער זאכ-קענגטנים פיר זיין פאך, אונד נעבעהער איינגערפטעש מיט איינעם האנפפ שאפענסווערטהען זיין פיר אללעס נעשט אונד שאגע.

טויבע קאם איהנען עגטגעגען, מיט איינעם רוכליכען וזאהנען אן דער האנד אונד איינער נייען האפפנונג אונטער איהרעם הערצען. דיא פערוכטעטע שנוכצענד אללער וועלט, דאפפ דיא נאר קיינע נעפשאפט-בעווענונג האבע.

דעם נה וואהרדע עס נוכט שווער, זיין זא פיעלר יך אבגעגעבענעס פערשפרעכען צו הארזען. ער נייפפ טיעף אין דיא פאפשע. דיא מקוה וואר דעפטוירדע אונד אין נייעם שפאנעס שולהוין שפאנד באדר דא.

דיא נעפיגדע פיהלטע זיך איהם דאזיר צו נראפפס דאנק פערפפליכטעט אונד נאפפ ענגגעע זיין הייז אונד זיין נעשאפפ. דיעזעס האט זיך צוזפהערדס עפפאיגע-שווענגען אונד וואהרדע אונטער דער טיכטען אונד יוסטען לייטונג דעם האפפנערס באדר פעלפאך פער-גראפפערט.

(שלוסס פאלגט.)

הומאריסטישעס.

„עמאר אאגט צו איינעם בערוהמטען ארצט: „וא זיך זא גערעהרט אונד טכטט אין איהרעם פאכע, דאפפ דיא געייסס אללע קראנקהייטען הייל-לען קאנגען.

דען בעפטען פאן אינו — ערוויעדערטע דער דאקטאר — נעהם עס, וזיא דען שמארט-טראגערן אונד פיאקערן. דיעע קענגען וואהל דיא שטראפפען אונד נאפפען, ווייסען אבער אפט ניכט וזאס אים א י נ ע ר ן דער הייזער פארגעהט.

דיא אוטטטע דעם דעללעם גרייפפ טאגליך ווייטער אים זיך. נייליך זיך צוויא שטודענטען אין איינעם קאפפעהייז ווענען אריגער איינער דומ-הייט אין שטרייט גראטען. דער איינע וזאר אינגע-מיין דיקק; דער אנדערע זעהר מאגר. דער ער-סטערע וזאהרדע פאן לעמצטערעם צום הוילל געפאהרדערט. אלס וזאפפען וזאהרדע ד ע נ ע ן בע-שטיممט.

אלס דיא מיט איהרען ווקנדאגטען אן דעם צום צווייקאמפף בעשטיممטען ארטע אנגעקאممען וזאהרען, אגט דער דיקקע: „דער קאמפף איזט ניכט נעלייך. איך בין זא דיקק, דאפפ דיא אינמאגליך פער-לען קאנגען; דיא אבער זיך זא מאגר, דאפפ איך אימטער אין דיא לופפט שטעכען מיפפ."

„דאפ קאנגען וזיר יא איינסליכען!" דעגט דער מאגערע. „וזא דורפען נור מיט קרייד דיא בריטע מיינעם קאפפערם אייך דעם איהרען בעצייכנען, אללע שטרייטע. דיא איינערדאלב דער קרייד-לי-נגע פאללען, וזאללען דאנן — ניכטס נעלטען."

MATTONI'S
ELISABETH SALZBAD
bei Budapest (Ofen)
Eröffnung am 24. April.

Indicationen: Bei Erkrankungen der Därme: allgemeiner und Abdominalplethora, Leberleiden, Hämorrhoiden, Hypochondrie, Fettsucht, Gicht u. bei Frauenkrankheiten.
Ord. Badearzt **Dr. J. Bruck** (Vigadó-tér 1. Assek.-Palais). Gesunde Lage, billige Wohnungen, gute, Restauration. Reger Omnibus-Verkehr mit der Hauptstadt von 6 Uhr Morgens angefangen. — Besitzer: **Heinrich Mattoni**, kais. Rath.

אנצייגע.

ואסטען איזט ערשטעגען אין העבראישער אונד דייטשער שפראכע מיין נייעסטער פאללשטאנדיגער

פערלאגס- אונד סארטימענטס-קאטאלאג,

וועלכער ערעגט איין פערלאנגען גראטיס אונד פראנקא צוגעזענדעט ווירד.

K. E. Löwy's Sohn.
Verlagsbuchhandlung
Budapest, Königsgasse Nr. 1.

ברינגער שטאפפע
פיר איינען עקזאמענען

וואממער-אנצוג

אין קיפאנס צו 3.10 מעטער, דאס זינד 4 ווייגער אללען, יעדע קופאן אוס 4.80 פר. אויס פיינסטער, אוס 7. פל., אוס האכפיינסטער, אוס 10.50 פל. אויס

אללערפיינסטער עכטער שאפיואללע.

זאוויא קאממאנדע אונד איבערציעהרעשאפפט, זא אויך ווייזפראוס פיר שטוקק 4 פר. אונד 6 פל. פערזענדעט נעגען נאכנאהמע דעם בעשטאנדס דיא אלס רעגל אונד מאריר בעסטענקאנדע

מוסאבריקס-נייערלאגע

SIEGL-IMHOF in Brünn.
Ferdinandsgasse Nr. 35.

ערקלאערונג, יעדער קופאן איזט 3.10 מטר. לאנג אונד 136 צם. בריים, דאהער אללקאממען נעגיגגנד אויך איינען קאמפלעטען הערנאנ צום.

דיא בעקאנגטע פאבריקאט אונד בעריישענדע לייסטונגספאהיגקייט אבגיגר פירמא בירגט דאפיר, דאס נור דיא בעסטע וואארע אונד נעגיגגנ נאך דעם נע-וואהלטען מוסטער נעליעפערט ווירד.

דא יעטצט זעהר פיעלע שווינדעלפירמען איינעגר דעם מאנטעל „בריינער וואארע" איהר אונזיעזען פרייי-בען, פערזענדעט דעמגעגענען אבגיגע נעדערלאנגע מוסטער גראטיס אונד פראנקא.

Philipp Haas & Söhne,
Budapest,
empfehlen ihr reichhaltigstes Lager von den neuesten **Möbelstoffen, Tisch-, Bett- und Flanelldecken, Teppiche** in allen Sorten von den billigsten bis zu den feinsten echten **persischen** und **Smyrnaer Teppichen, Makart-, Stoors-, Spitzen-** und diverse **Stoffvorhänge.**

Grosses Lager von Papier-Tapeten
von den billigsten bis zu den feinsten Ausführungen.

אנצייגע.

נעפערטיגט פירמא מאכט דיא האפליכע אנצייגע, דאפ זיא איין מאפיערלאנגע ערפאפגעפע, עגגרא עס עגדעפאיל. אללע איבריגען דיריקקערען ווערדען בילליגפט איינגעפיהרט. מאפיעזיאפקע איינגעגעס מאכ-ריקאס, זאוויא אללע אין דיעזע בראנש איינשלאגענדע אריטיקעל ווערדען מאליד אונד פיקפליך אויסגעפיהרט.

מראזוינגזוויאיפטראנג ווערדען שנעללפטענס עפפעקטואירט. שבת אונד יו״ט געשפערט.

פערשיעדענע געשאפפט- וזיא קאפיטיי-בער אין גראפפער איסוואהל. פערגאיגס- אונד געשאפפט-שטאמפיליען איינגעגס פאבריקאט.

האנאכטגנגספאלל

Dukatenzähler & Blödy
Budapest kerepesi-út 41.

וויכטיג פיר רעגאריגן-מאכטער.

רום, שלוואיטיץ, טרעבער, ליקאר אונד עפסיג ערצייגט מאן אהנע אפפאראט בילליגפט מיט דען עפסיג-צען אונד אטהעריגען אלען מאן

ארנאלד וואטטעריך

בודאפעסט, מאנאק-נאפפע, נעגענאיבער דעם איזר. שנעפעל אפפעריגע פערגער: הויזענבלאזע, וויינבאקעס, גלי-צערן, עגטזיהונגספילוהר, מיטטער גגגען אללע וויינ-קראנקהייטען עגס. פעיגע: הומבערזאפט אונד ציטראגענזאפט פיר נאזע-פיללונג. דאגן: טיגטע, גלאנגזוכפע, וואשבלויפארבע, כאראבזדירע אונד קארבאלקאלל. פרייקוראנט אונד מאגיזולא ציאנפגיגגע אין אללען שפראכען נראטיס.